

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 650/2012/EU RENDELETE

(2012. július 4.)

az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 81. cikkének (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az Unió célul tűzte ki, hogy fenntartja és továbbfejleszti a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget, amelyben biztosított a személyek szabad mozgása. E térség fokozatos kialakítása érdekében az Unió intézkedéseket fogad el a határokon átnyúló vonatkozású polgári ügyekben való igazságügyi együttműködésre vonatkozóan, különösen, ha ez a belső piac megfelelő működéséhez szükséges.
- (2) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 81. cikke (2) bekezdésének c) pontjával összhangban az ilyen intézkedések magukban foglalhatnak többek között a tagállamokban alkalmazandó kollíziós szabályok, illetve joghatósági összeütközésekre vonatkozó szabályok összeegyeztethetőségének biztosítására irányuló intézkedéseket.
- (3) Az Európai Tanács 1999. október 15-én és 16-án Tampereben tartott ülésén – a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés sarokköveként – jóváhagyta az igazságügyi hatóságok ítéletei és egyéb határozatai kölcsönös elismerésének elvét, továbbá felkérte a Tanácsot és a Bizottságot, hogy fogadjanak el intézkedési programot ennek az elvnek a végrehajtására.
- (4) A Bizottság és a Tanács 2000. november 30-án elfogadta a polgári és kereskedelmi ügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerése elvének érvényesítésére irányuló

közös intézkedési programot ⁽³⁾. A program a kollíziós szabályok harmonizációjához kapcsolódó olyan intézkedéseket határoz meg, amelyek elősegítik a határozatok kölcsönös elismerését, és amely előírja egy, a végrendeletekre és az öröklésre vonatkozó jogi eszköz kidolgozását.

- (5) Az Európai Tanács a 2004. november 4-én és 5-én Brüsszelben tartott ülésén új programot fogadott el, melynek címe: „Hágai program: a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének erősítése az Európai Unióban” címmel ⁽⁴⁾. Ez a program hangsúlyozza, hogy az öröklési ügyekre vonatkozó olyan jogi eszközt kell elfogadni, amely foglalkozik különösen a jogszabályok közötti kollízió, a joghatóság, az öröklési kérdésekkel kapcsolatban hozott határozatok kölcsönös elismerése és végrehajtása, valamint az európai öröklési bizonyítvány kérdésével.
- (6) Az Európai Tanács a 2009. december 10-én és 11-én Brüsszelben tartott ülésén új többéves programot fogadott el „A stockholmi program – A polgárokat szolgáló és védő, nyitott és biztonságos Európa” címmel ⁽⁵⁾. Ebben a programban az Európai Tanács úgy vélte, hogy a kölcsönös elismerést – a tagállamok jogrendszerait, közzrendjét („ordre public”) és az e területen fennálló nemzeti hagyományait tiszteletben tartva – ki kell terjeszteni a még nem lefedett, de a mindennapi élet szempontjából létfontosságú területekre, így az öröklésre és a végrendeletekre.
- (7) Elő kell segíteni a belső piac megfelelő működését azáltal, hogy megszüntetik azoknak a személyeknek a szabad mozgása előtti akadályokat, akik jelenleg nehézségekbe ütköznek a határokon átnyúló vonatkozású örökléssel összefüggő jogaik érvényesítése során. Az európai igazságszolgáltatási térségben a polgároknak képesnek kell lenniük öröklésük előzetes megszervezésére. Az örökösök és a hagyományosok, az örökgyóhoz közel álló más személyek, valamint a hagyatéki hitelezők jogait hatékonyan kell biztosítani.
- (8) Az említett célkitűzések megvalósítása érdekében ennek a rendeletnek egybe kell gyűjtenie a joghatósággal, az alkalmazandó joggal, a határozatok, a közokiratok és a perbeli egyezségek elismerésével – vagy adott esetben elfogadásával –, végrehajthatóságával és végrehajtásával, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetésével kapcsolatos rendelkezéseket.

⁽¹⁾ HL C 44., 2011.2.11., 148. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2012. március 13-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2012. június 7-i határozata.

⁽³⁾ HL C 12., 2001.1.15., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 53., 2005.3.3., 1. o.

⁽⁵⁾ HL C 115., 2010.5.4., 1. o.

- (9) E rendelet hatályának ki kell terjednie a hagyaték öröklésének valamennyi polgári jogi szempontjára, azaz a vagyontárgyak, jogok és kötelezettségek haláleset miatti átszállásának valamennyi formájára, akár végintézkedés szerint megvalósuló átruházás, akár törvényes öröklés révén történő átszállás útján.
- (10) A rendelet hatálya nem terjedhet ki adókérdésekre vagy közjogi jellegű igazgatási ügyekre. Ezért a nemzeti jognak kell rendelkeznie például az adók vagy egyéb közigazgatási tartozások kiszámítási és behajtási módjáról, legyen szó az örökgyónak az elhalálozás időpontjában fennálló adó tartozásáról, illetve a hagyatékából vagy a kedvezményezettek által fizetendő bármilyen, az öröklés kapcsán felmerülő adóról. A nemzeti jognak kell rendelkeznie arról is, hogy a hagyatéki javaknak a kedvezményezettek számára az e rendelet értelmében történő átadása és a hagyatéki javak nyilvántartásba vétele közül melyik adóköteles.
- (11) E rendelet nem lehet alkalmazandó a polgári jog örökléstől eltérő területeire. Az egyértelműség érdekében a rendelet hatálya alól kifejezetten ki kell zárni néhány olyan kérdést, amely öröklési ügygel kapcsolatosnak tekinthető.
- (12) Ennek megfelelően e rendelet nem lehet alkalmazandó a házassági vagyonjoggal kapcsolatos kérdésekre, beleértve az egyes jogrendszerekben házassági szerződésként ismert megállapodásokat is, amennyiben azok nem foglalkoznak öröklési kérdésekkel, valamint a házasságával hasonló joghatásúnak tekintett kapcsolatokra vonatkozó vagyonjogi rendszereket. Az egy adott öröklés ügyében az e rendelet értelmében eljáró hatóságoknak mindazonáltal az örökgyó hagyatékának és a kedvezményezetteknek jutó részesedés meghatározása során a helyzettől függően figyelembe kell venniük a házassággal vagy az örökgyó hasonló jogviszonyával kapcsolatos vagyonjogi helyzet megszűnését is.
- (13) A célvagyon (trust) létrehozásával, kezelésével és felszámolásával kapcsolatos kérdéseket szintén ki kell zárni e rendelet hatálya alól. Ez a kizárás nem értelmezendő a célvagyonok (trust) általános kizárásaként. A végrendelet útján létrehozott célvagyon vagy a törvényes örökléssel összefüggésben, törvény erejénél fogva létrejövő célvagyon az e rendelet értelmében az öröklésre alkalmazandó jog szabályozza a vagyontárgyak öröklési rendje és a kedvezményezettek meghatározása tekintetében.
- (14) Az örökléstől eltérő módon – például ajándékozás révén – létrehozott vagy átszállt vagyoni jogokat és vagyontárgyakat szintén ki kell zárni e rendelet hatálya alól. Mindazonáltal az e rendelet által az öröklési jogra alkalmazandóként meghatározott jognak kell irányadónak lennie arra nézve, hogy az ajándékozás vagy más formájú, a halált megelőzően dologi jogot alapító, élők közötti rendelkezés – az öröklésre alkalmazandó jog értelmében – a kedvezményezettek részesedésének kiszámításakor helyt adhat-e osztályra bocsátási, levonási vagy hozzászámítási kötelezettségnek.
- (15) A rendeletnek lehetővé kell tennie az öröklésre alkalmazandó jogban előírtak szerinti, ingatlannal vagy ingósággal kapcsolatos jogok létrehozását vagy öröklés révén történő átszállását. Nem érintheti azonban a néhány tagállam nemzeti jogában korlátozott számban („*numerus clausus*”) létező dologi jogokat. A tagállamok nem kötelezhetők arra, hogy elismerjék az adott tagállamban található tulajdonhoz kapcsolódó dologi jogokat, ha a szóban forgó dologi jog nem ismert a jogukban.
- (16) Annak érdekében azonban, hogy a kedvezményezettek valamely más tagállamban élhessenek az öröklés útján keletkezett vagy rájuk átszállt jogokkal, e rendeletnek elő kell írnia, hogy az ismeretlen dologi jogot a másik tagállam jogában létező, az eredetihez legközelebb álló dologi joghoz kell hozzáigazítani. Az ilyen hozzáigazítás keretében figyelembe kell venni az adott dologi jog célját, valamint az ahhoz fűződő joghatást. Az eredetihez legközelebb álló nemzeti dologi jog megállapítása céljából az öröklésre alkalmazott jog szerinti állam hatóságaihoz vagy illetékes személyeihez lehet fordulni az adott jog jellegével és joghatásával kapcsolatos további információkért. Ebből a célból a polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén meglévő hálózatokat, valamint a külföldi jog megértését elősegítő, egyéb rendelkezésre álló eszközöket lehet igénybe venni.
- (17) Az ismeretlen dologi jogok e rendeletben kifejezetten előírt hozzáigazítása nem zárhatja ki az e rendelet alkalmazásával összefüggésben végzett hozzáigazítás egyéb formáit.
- (18) E rendelet hatálya nem terjedhet ki az ingatlannal vagy ingósággal kapcsolatos jogok nyilvántartásba vételére vonatkozó követelményekre. Ezért a nyilvántartás helye szerinti tagállam jogának (ingatlan esetén a *lex rei sitae*-nek) kell meghatároznia, hogy milyen jogi feltételekkel és hogyan kell elvégezni a bejegyzést, és mely hatóságok – földhivatalok vagy közjegyzők – feleljenek annak ellenőrzéséért, hogy minden követelmény teljesül-e, és hogy a benyújtott vagy összeállított dokumentáció elegendő-e, illetve hogy tartalmazza-e a szükséges adatokat. A hatóságok különösen azt ellenőrizhetik, hogy az örökgyónak a nyilvántartásba vételhez bemutatott okiratban feltüntetett hagyatéki vagyontárgyhoz való joga be van-e jegyezve a nyilvántartásba, vagy más módon igazolt-e a nyilvántartás helye szerinti tagállam jogával összhangban. Az okiratok párhuzamos kiállításának elkerülése érdekében a nyilvántartó hatóságoknak el kell fogadniuk a más tagállamok illetékes hatóságai által kiállított olyan okiratokat, amelyek forgalmáról e rendelet rendelkezik. Nevezetesen, az e rendelet szerint kiállított európai öröklési bizonyítvány olyan okirat, amely érvényes jogcímet képez a hagyatéki tárgyat képező vagyontárgynak valamely tagállam nyilvántartásába való bejegyzéséhez. Ez nem zárhatja ki annak lehetőségét, hogy a nyilvántartásban közreműködő hatóságok a nyilvántartásba vétel

kérelmező személytől olyan kiegészítő információk rendelkezésre bocsátását vagy olyan további okiratok bemutatását kérik, amelyeket a nyilvántartás helye szerinti állam joga előír, például adófizetéssel kapcsolatos információkat vagy okiratokat. Az illetékes hatóság tájékoztathatja a nyilvántartásba vételt kérelmező személyt arról, hogy a hiányzó információ vagy okirat hogyan szerezhető be.

- (19) Valamely jog nyilvántartásba vételének joghatásai szintén nem tartoznak e rendelet hatálya alá. Ezért a nyilvántartás helye szerinti tagállam jogának kell meghatároznia azt, hogy például a nyilvántartásba vétel deklaratív vagy konstitutív hatályú-e. Így például, ha a nyilvántartás szerinti tagállam joga szerint a nyilvántartás *erga omnes* joghatásának biztosítása vagy a jogügyletek védelme érdekében az ingatlanon történő jogszerzéshez nyilvántartásba vétel szükséges, akkor az ilyen jogszerzés időpontjára annak a tagállam joga kell, hogy irányadó legyen.
- (20) E rendeletnek tiszteletben kell tartania a tagállamokban az öröklési ügyek rendezésére alkalmazott eltérő rendszereket. E rendelet alkalmazásában a „bírótság” fogalmát ennél fogva tágan kell értelmezni, hogy abba ne csak a szó szoros értelmében vett, igazságszolgáltatási feladatokat ellátó bíróságok tartozzanak bele, hanem egyes tagállamokban azon közjegyzők vagy nyilvántartó hivatalok is, akik vagy amelyek bizonyos öröklési ügyekben a bírósághoz hasonlóan igazságszolgáltatási feladatokat látnak el, továbbá azon közjegyzők és jogi szakemberek, akik egyes tagállamokban bíróság felhatalmazásával bizonyos öröklési ügyben igazságszolgáltatási feladatokat látnak el. Az e rendeletben meghatározott valamennyi bíróság a rendeletben foglalt joghatósági szabályok hatálya alá tartozik. Ezzel szemben a „bírótság” fogalmába nem tartoznak bele a tagállamoknak a nemzeti jog szerint öröklési ügyekben való eljárásra fejosított nem igazságügyi hatóságai, például a közjegyzők a tagállamok többségében, ahol általában nem látnak el igazságszolgáltatási feladatokat.
- (21) E rendeletnek lehetővé kell tennie, hogy mindazon közjegyzők, akik a tagállamokban hatáskörrel rendelkeznek öröklési ügyekben, gyakorolhassák e hatáskörüket. Az, hogy egy adott tagállam közjegyzőire vonatkoznak-e az e rendeletben meghatározott joghatósági szabályok, attól függ, hogy a „bírótság” e rendelet szerinti fogalom meghatározásának hatálya alá tartoznak-e vagy sem.
- (22) A tagállamok közjegyzői által öröklési ügyekben kiállított valamennyi okirat forgalmára e rendeletet kell alkalmazni. Amennyiben a közjegyzők igazságszolgáltatási feladatokat látnak el, vonatkoznak rájuk a joghatósági szabályok, és az általuk hozott határozatok forgalmára a határozatok elismerésére, végrehajthatóságára és végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. Amennyiben a közjegyzők nem látnak el igazságszolgáltatási feladatokat, nem vonatkoznak rájuk a joghatósági

szabályok, és az általuk kiállított közokiratok forgalmára a közokiratokra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

- (23) Tekintettel az európai polgárok növekvő mobilitására, továbbá annak érdekében, hogy biztosított legyen az Európai Unión belül a megfelelő igazságszolgáltatás, valamint a tényleges kapcsolat az öröklés és azon tagállam között, amelyben a joghatóságot gyakorolják, e rendeletnek elő kell írnia, hogy mind a joghatóság, mind az alkalmazandó jog meghatározása tekintetében az általános kapcsoló elv az örökhagyónak az elhalálozás időpontjában szokásos tartózkodási helye kell, hogy legyen. A szokásos tartózkodási hely meghatározása céljából az öröklés ügyében eljáró hatóságnak átfogóan kell értékelnie az örökhagyónak a halálát megelőző években és az elhalálozása időpontjában fennálló életkörülményeit, figyelembe véve az összes releváns tényállási elemet, különösen az örökhagyónak az érintett államban való tartózkodása időtartamát és gyakoriságát, valamint annak körülményeit és indokait. Az így meghatározott szokásos tartózkodási hely szoros és tartós kapcsolatot kell, hogy jelentsen az érintett állammal e rendelet konkrét célkitűzéseinek figyelembevételével.
- (24) Egyes esetekben az örökhagyó szokásos tartózkodási helyének megállapítása összetettnek bizonyulhat. Ez különösen akkor fordulhat elő, ha az örökhagyó szakmai vagy gazdasági okokból külföldre került és ott dolgozott, esetenként hosszú ideig, azonban a származási állammal szoros és tartós kapcsolatot őrzött meg. Ez az eset az adott körülményektől függően úgy is értékelhető, hogy az örökhagyó szokásos tartózkodási helye továbbra is a családi és társadalmi életének központját képező származási államban található. További összetett esetek adódhatnak abból, ha az örökhagyó élete során felváltva több államban élt, vagy az egyik államból a másikba utazott, ugyanakkor egyik államban sem telepedett le állandó jelleggel. Amennyiben az örökhagyó az egyik érintett állam állampolgára volt, illetve összes jelentősebb vagyontárgya az egyik érintett államban volt fellelhető, akkor az örökhagyó állampolgársága vagy ezeknek a vagyontárgyaknak a fellelhetősége különleges tényező lehet az egész tényállás átfogó értékelésekor.
- (25) Az öröklésre alkalmazandó jog meghatározását illetően, kivételes esetben – például ha az örökhagyó a szokásos tartózkodási helye szerinti államba igen kevéssel az elhalálozása előtt költözött, és az ügy összes körülménye arra utal, hogy egy másik államhoz nyilvánvalóan szorosabb kapcsolat fűzte – az öröklés ügyében eljáró hatóság arra a következtetésre juthat, hogy az öröklésre alkalmazandó jog ne az örökhagyó szokásos tartózkodási helye szerinti állam joga legyen, hanem annak az államban a joga, amelyhez az örökhagyót nyilvánvalóan szorosabb kapcsolat fűzte. A nyilvánvalóan legszorosabb kapcsolat körülményét azonban nem lehet automatikusan kiegészítő kapcsoló elvként felhasználni minden olyan esetben, amikor bonyolultnak bizonyul annak megállapítása, hogy mi volt az örökhagyó szokásos tartózkodási helye az elhalálozás időpontjában.

- (26) E rendelet rendelkezései nem akadályozhatják meg, hogy egy bíróság alkalmazza a jog kikerülésének – például a nemzetközi magánjog területén a *fraude à la loi* – leküzdése céljából kidolgozott mechanizmusokat.
- (27) Az e rendeletben szereplő szabályok kidolgozására oly módon került sor, hogy azok biztosítsák, hogy az öröklés ügyében eljáró hatóság az esetek többségében a saját jogát alkalmazza. E rendelet ennél fogva rendelkezik olyan mechanizmusokról, amelyek olyan esetekben játszanak szerepet, amikor az örökgyó az öröklésre irányadó jogként azon tagállam jogát választotta, amelynek állampolgára volt.
- (28) Az egyik ilyen mechanizmusnak annak kell lennie, amely lehetővé teszi, hogy az érintett felek joghatósági megállapodásban kössék ki, hogy a választott jog szerinti tagállam bíróságát választják. Eseti alapon kell meghatározni, különösen a joghatósági megállapodás hatálya alá tartozó kérdés függvényében, hogy a megállapodást az öröklésben érintett valamennyi fél között kell-e megkötöni, vagy közülük néhányan is megállapodhatnak arról, hogy egy bizonyos kérdéssel a választott bírósághoz fordulnak olyan esetben, amikor az adott bíróság által az adott ügyben hozott döntés nem érintené az öröklésben érintett többi fél jogait.
- (29) Ha az öröklési ügyben – mint egyes tagállamok esetében – a bíróság hivatalból indít eljárást, az adott bíróságnak meg kell szüntetnie az eljárást, ha az eljárásban részt vevő felek arról állapodnak meg, hogy az öröklési ügyet békés úton, peren kívül rendezik a választott jog szerinti tagállamban. Amennyiben az öröklési ügyben a bíróság nem indít hivatalból eljárást, e rendelet nem akadályozhatja meg a feleket abban, hogy az öröklési ügyet békés úton, peren kívül, például közjegyző előtt rendezzék, valamely általuk választott tagállamban, amennyiben ez az említett tagállam joga alapján lehetséges. Erre még abban az esetben is lehetőséget kell adni, ha az adott tagállam joga nem az öröklésre alkalmazandó jog.
- (30) Annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi tagállam bíróságai – ugyanazon az alapon – joghatóságot gyakorolhassanak az olyan személyek utáni öröklés tekintetében, akik az elhalálozásuk időpontjában nem a szokásos tartózkodási helyük szerinti tagállamban tartózkodtak, e rendeletnek hierarchikus sorrendben tartalmaznia kell azon okok kimerítő felsorolását, amelyek alapján kiegészítő joghatóság gyakorolható.
- (31) E rendeletben – különösen az olyan helyzetek orvoslására, amelyekben az igazságszolgáltatás megtagadása áll fenn – rendelkezni kell a *forum necessitatis* elvének alkalmazásáról, amely valamely tagállam bírósága számára lehetővé teszi, hogy kivételes esetekben egy harmadik államhoz szorosan kapcsolódó öröklés tárgyában határozatot hozzon. Ilyen kivételes eset állhat fenn, ha az érintett harmadik államban például polgárháború miatt nincs lehetőség az eljárás lefolytatására, vagy ha a kedvezményezettől ésszerűen nem várható el, hogy az említett államban eljárást kezdeményezzen, vagy abban részt vegyen. A *forum necessitatis* elvén alapuló joghatóság azonban kizárólag abban az esetben gyakorolható, ha az ügy a megkeresett bíróság szerinti tagállammal elegendően szoros kapcsolatban áll.
- (32) Az öröklés ügyében eljáró vagy eljárni hivatott tagállamtól eltérő tagállamban szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökösök és hagyományosok helyzetének megkönnyítése érdekében e rendeletnek lehetővé kell tennie bármely, az öröklésre alkalmazandó jog értelmében az örökség, a hagyomány vagy a kötelestész elfogadására vagy visszautasítására, illetve a hagyatéki tartozásokért való felelőssége korlátozására vonatkozó nyilatkozat megtételére jogosult személy számára, hogy ezeket a nyilatkozatokat a szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam jogában előírt formában, ezen tagállam bíróságai előtt tegye meg. Ez nem zárja ki annak lehetőségét, hogy az említett nyilatkozatokat az adott tagállam valamely olyan egyéb hatósága előtt tegyék meg, amely az ilyen nyilatkozatok átvételére a nemzeti jog szerint hatáskörrel rendelkezik. Azon személyek, akik élni kívánnak azzal a lehetőséggel, hogy a szokásos tartózkodási helyük szerinti tagállamban tegyenek nyilatkozatot, az öröklésre alkalmazandó jog értelmében megállapított határidőn belül értesítik az öröklés ügyében eljáró vagy eljárni hivatott bíróságot vagy hatóságot az ilyen nyilatkozatok meglétéről.
- (33) A hagyatéki tartozásokért való felelősségét korlátozni kívánó személy ezt nem intézheti el pusztán a szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam bírósága vagy egyéb illetékes hatósága előtt egy erre vonatkozóan tett nyilatkozással abban az esetben, ha az öröklésre alkalmazandó jog előírja, hogy az illetékes bíróság előtt külön bírósági eljárást – például hagyatéki leltározási eljárást – kell indítani. Ennél fogva a valamely személy által a szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamban ezen tagállam jogában előírt formában a fenti körülmények között tett nyilatkozat e rendelet alkalmazásában nem lehet alakilag érvényes. A bírósági eljárást megindító iratok sem tekinthetők e rendelet alkalmazásában nyilatkozatnak.
- (34) Az igazságszolgáltatás harmonikus működése érdekében el kell kerülni, hogy a különböző tagállamokban egymással összeegyeztethetetlen határozatok hozzanak. E célból ennek a rendeletnek a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés területén meglévő egyéb uniós eszközökhöz hasonló általános eljárási szabályokat kell előírnia.
- (35) Az egyik ilyen eljárási szabály a perfüggőségi szabály, amely abban az esetben játszik szerepet, ha ugyanazon öröklési ügyet különböző tagállamok különböző bíróságai elé viszik. Az említett szabály határozza meg, hogy melyik bíróság folytathatja le az öröklési ügyben az eljárást.

- (36) Tekintve, hogy néhány tagállamban adott esetben nem igazságügyi hatóság jár el öröklési ügyekben, úgy mint a közjegyzők, akiket nem kötelez az e rendelet szerinti joghatósági szabály, nem zárható ki, hogy ugyanazon öröklési ügygel kapcsolatosan peren kívüli egyezsége és bírósági eljárásra vagy pedig párhuzamosan két peren kívüli egyezsége is sor kerüljön különböző tagállamokban. Ilyen esetben az érintett feleknek kell megegyezniük a folytatandó eljárásról, amint tudomást szereznek a párhuzamos eljárásokról. Amennyiben nem tudnak megegyezni, úgy az öröklési ügyben az e rendelet szerint joghatósággal rendelkező bíróság jár el és hoz határozatot.
- (37) Annak érdekében, hogy a polgárok teljes jogbiztonságban élvezhessék a belső piac nyújtotta előnyöket, ennek a rendeletnek lehetővé kell lennie számukra, hogy előzetesen megismerjék az öröklésükre alkalmazandó jogot. Harmonizált kollíziós szabályokat kell bevezetni az ellentmondásos eredmények elkerülése érdekében. A főszabálynak biztosítania kell, hogy az öröklésre olyan kiszámítható jog legyen irányadó, amellyel szoros kapcsolat áll fenn. Jogbiztonsági okokból és a hagyaték felosztásának elkerülése érdekében az említett jognak kell szabályoznia az öröklés egészét, azaz a hagyatékba tartozó valamennyi vagyontárgyat, tekintet nélkül a vagyontárgyak természetére, és függetlenül attól, hogy a vagyontárgyak valamely másik tagállamban vagy valamely harmadik államban találhatók-e.
- (38) E rendeletnek lehetővé kell tennie a polgárok számára, hogy előzetesen megszervezzék öröklésüket azáltal, hogy megválasztják a saját hagyatékukra alkalmazandó jogot. Ezt a választást az állampolgárságuk szerinti állam jogára kell korlátozni annak biztosítása érdekében, hogy kapcsolat legyen az örökhagyó és a választott jog között, valamint annak elkerülése érdekében, hogy az adott jog kiválasztását kötelelésre jogosult személyek jogos elvárásai érvényesülésének hátráltatása motiválja.
- (39) Az alkalmazandó jog megválasztásáról kifejezetten, végintézkedés formájában, nyilatkozatban kell rendelkezni, vagy annak a végintézkedésből megállapíthatónak kell lennie. A jog megválasztása akkor tekinthető egy végintézkedésből megállapíthatónak, amennyiben például az örökhagyó végintézkedésében hivatkozott az állampolgársága szerinti állam valamely jogszabályának konkrét rendelkezéseire, vagy egyéb módon ezt a jogot említette.
- (40) Az e rendelet értelmében történő jogválasztásnak akkor is érvényesnek kell lennie, ha a választott jog nem írja elő az öröklés ügyében történő jogválasztást. Mindazonáltal a választott jognak kell meghatározni a jogválasztás aktusának tartalmi érvényességét, vagyis azt, hogy a választást végző személy tekinthető-e úgy, hogy annak jelentőségével tisztában volt, és egyetértett azzal. Ugyanez vonatkozik a jogválasztás módosításának és visszavonásának aktusára is.
- (41) E rendelet alkalmazásában egy személy állampolgárságának vagy többes állampolgárságának megállapítását előzetes kérdésként kell megoldani. Annak megítélése, hogy egy személy valamely államnak állampolgára-e, nem tartozik e rendelet hatálya alá, hanem arra – adott esetben nemzetközi egyezményekkel együtt – a nemzeti jog irányadó, amelynek azonban teljes mértékben figyelembe kell vennie az Európai Unió általános elveit.
- (42) Az öröklésre irányadóként meghatározott jog alkalmazandó az öröklésre az öröklés megnyílásától kezdve a hagyatékba tartozó vagyontárgyak tulajdonjogának a kedvezményezettekre történő átszállásáig, az adott jogban meghatározott szabályok szerint. Rendelkeznie kell a hagyaték kezelésével kapcsolatos kérdésekről, valamint a hagyatéki tartozásokért való felelősségről. A hagyatéki tartozások megfizetésekor – különösen az öröklésre alkalmazandó jogtól függően – adott esetben figyelembe kell venni a hitelezők meghatározott rangsorát is.
- (43) Az e rendelet szerinti joghatósági szabályok bizonyos esetekben azt eredményezhetik, hogy az öröklés tekintetében joghatósággal rendelkező bíróság nem saját jogát alkalmazza. Amennyiben ez a helyzet olyan tagállamban alakul ki, amelynek jogszabályai értelmében kötelező hagyatéki gondnok kirendelése, e rendeletnek lehetővé kell tennie, hogy az adott tagállam eljáró bírósága saját joga értelmében hagyatéki gondnokot vagy gondnokokat rendeljen ki. Ez a rendelkezés nem sértheti a felek azon választását, hogy az öröklési ügyet békés úton, peren kívül rendezzék egy másik olyan tagállamban, amelynek jogszabályai azt lehetővé teszik. Az öröklésre alkalmazandó jog és a kinevezésre jogosult bíróság szerinti tagállam jogszabályai közötti zökkenőmentes összhang biztosítása érdekében a bíróságnak kell kineveznie a hagyaték kezelésére az öröklésre alkalmazandó jog szerint jogosult személyt vagy személyeket, aki lehet például a végrendeleti végrehajtó vagy maguk az örökösök, illetve amennyiben az öröklésre alkalmazandó jog úgy rendelkezik, a hagyaték kezelésével megbízott harmadik fél. A bíróságok a nemzeti jogszabályokban előírt bizonyos esetekben annak ellenére is megbízhatnak harmadik felet a hagyaték kezelésével, ha az öröklésre alkalmazandó jog erről nem rendelkezik. Amennyiben az örökhagyó gondoskodott végrendeleti végrehajtó kinevezéséről, a végrehajtót ettől a jogosítványától megfosztani nem lehet, kivéve, ha az öröklésre alkalmazandó jog lehetővé teszi megbízása megszüntetését.
- (44) Az eljáró bíróság szerinti tagállamban kinevezett hagyatéki gondnok által gyakorolt jogosítványoknak meg kell egyezniük az öröklésre alkalmazandó jog értelmében általa gyakorolható jogosítványokkal. Így tehát ha az örököszt nevezik ki hagyatéki gondnoknak, a hagyaték kezelését illetően olyan jogosítványok illetik meg, mint amilyenek az adott jogszabályok értelmében egy örököszt

megilletnének. Amennyiben az öröklésre alkalmazandó jog értelmében gyakorolható hagyatéki gondnoki jogosítványok nem elegendők a hagyatéki vagyontárgyak megőrzéséhez vagy a hitelezők, illetve az örökösök tartozásaira garanciát vállaló más személyek jogainak biztosításához, az eljáró bíróság szerinti tagállamban kirendelt hagyatéki gondnok(ok) az adott tagállam jogszabályainak értelmében gyakorolhat(nak) erre kiterjedő kiegészítő gondnoki jogosítványokat. Az ilyen kiegészítő jogosítványok kiterjedhetnek például a hagyatéki vagyontárgyak és a hagyatéki tartozások nyilvántartásba vételére, a hitelezők tájékoztatására a hagyaték megnyílásáról és felkérésükre, hogy követeléseiket ismertessék, továbbá a hagyatéki vagyontárgyak megóvására irányuló ideiglenes, többek között óvintézkedések megtételére. A hagyatéki gondnok által a kiegészítő jogosítványok gyakorlása során hozott intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk az öröklésre alkalmazandó jogot a hagyatéki vagyontárgyak tulajdonjogának átszállását illetően, ideértve a hagyatéki gondnok kirendelését megelőzően a kedvezményezettek között született bármilyen megállapodásokat, a felelősséget a hagyatéki tartozásokért, valamint a kedvezményezettek – többek között adott esetben az örökség elfogadására vagy visszautasítására vonatkozó – jogait. Az intézkedések, amennyiben az öröklésre alkalmazandó jog ezt lehetővé teszi, csak például a vagyontárgyak elidegenítésére vagy a tartozások rendezésére terjedhetnek ki. Amennyiben az öröklésre alkalmazandó jog értelmében harmadik fél hagyatéki gondnokként történő kirendelése megváltoztatja az örökösök felelősségi körét, ezt a változást tiszteletben kell tartani.

- (45) Ez a rendelet nem zárhatja ki, hogy a hitelezők például képviselő kinevezése révén a nemzeti jog értelmében és adott esetben a vonatkozó uniós jogi eszközökkel összhangban jogaik biztosítására irányuló további intézkedéseket hozzanak.
- (46) Ennek a rendeletnek lehetővé kell tennie, hogy a hagyaték megnyílásáról tájékoztassák a vagyontárgyak fellelési helyétől eltérő tagállamban tartózkodó potenciális hitelezőket. E rendelet alkalmazása során tehát fontolóra kell venni egy olyan mechanizmus létrehozásának lehetőségét, amely lehetőség szerint az e-igazságszolgáltatási portálon keresztül lehetőséget biztosít a más tagállamokban tartózkodó potenciális hitelezők számára, hogy követelésük ismertetése érdekében hozzáférjenek az őket érintő információkhoz.
- (47) Az öröklésre alkalmazandó jognak meg kell határoznia bármely adott öröklés kedvezményezettjeit. A „kedvezményezett” fogalom a legtöbb jog értelmében kiterjed az örökösökre és hagyományosokra, valamint azon személyekre, akik kötelelésre jogosultak, noha például a hagyományosok jogi helyzetét nem minden jog szabályozza egyformán. Egyes jogok értelmében a hagyományosok közvetlenül részesülhetnek a hagyatékból, míg más jogok szerint a hagyományos csak igényt támaszthat az örökösökkel szemben.

- (48) Annak érdekében, hogy az öröklésüket előzetesen megszervezni kívánó személyek számára jogbiztonságot nyújtson, a rendeletnek konkrét kollíziós szabályt kell meghatároznia a végintézkedések megengedettségének és tartalmi érvényességének vonatkozásában. E szabály egységes alkalmazását biztosítandó, a rendeletben fel kell sorolni, hogy mely elemek tekintendők a tartalmi érvényességre vonatkozó elemeknek. A végintézkedés tartalmi érvényességének vizsgálata annak megállapítását eredményezheti, hogy a végintézkedés jogilag nem létezik.
- (49) Az öröklési szerződés a végintézkedés egyik típusa, amelynek megengedettsége és elfogadása tagállamonként változó. Az öröklési jogoknak a tagállamokban elfogadott öröklési szerződés eredményeként történő megszerzését megkönnyítendő, e rendeletnek meg kell határoznia, mely jog szabályozza az öröklési szerződések megengedettségét, tartalmi érvényességét és a felekre nézve kötelező erejét, ideértve a szerződések felbontásának feltételeit is.
- (50) Az a jog, amely e rendelet értelmében a végintézkedés megengedettségére és tartalmi érvényességére irányadó lesz az öröklési szerződések és az ilyen szerződések felek közötti kötelező ereje vonatkozásában, nem sértheti azoknak a jogait, akik az öröklésre alkalmazandó jog szerint kötelelésre vagy egyéb olyan jogra jogosultak, amelytől az örökös nem foszthatja meg őket.
- (51) A rendeletben az arra a jogra való hivatkozás, amely a végintézkedést megtevő személy utáni öröklésre irányadó lett volna, ha az illető a végintézkedés megtételének, illetve módosításának vagy visszavonásának napján halálozott volna el, az adott napon a szokásos tartózkodási helye szerinti állam jogára, vagy a rendelet szerinti jogválasztás esetén az adott napon az állampolgársága szerinti állam jogára történő hivatkozásként értelmezendő.
- (52) A rendeletnek szabályoznia kell az írásban tett végintézkedések szabályainak alaki érvényességét, a végrendeleti intézkedések szabályaival kapcsolatos kollíziókról szóló, 1961. október 5-i hágai egyezmény szabályaival összhangban lévő szabályok révén. Annak meghatározása során, hogy egy adott végintézkedés e rendelet értelmében alakilag érvényes-e, az illetékes hatóságnak figyelmen kívül kell hagynia az olyan nemzetközi tényező család módon történő létrehozását, amelynek célja a végintézkedések alaki érvényességére vonatkozó szabályok megkerülése.

- (53) E rendelet alkalmazásában minden olyan jogi rendelkezés alakiságra vonatkozó rendelkezésnek tekintendő, amely a végintézkedést tevő személy bizonyos személyes körülményére (pl. életkorára) való hivatkozás alapján korlátozza a végintézkedés lehetséges alaki jellemzőit. Ez nem úgy értelmezendő, hogy a végintézkedés alaki érvényességére a rendelet értelmében alkalmazandó jog határozza meg, hogy kiskorú személy képes-e végintézkedést megtenni. Ez a jog csak azt határozza meg, hogy személyes körülmény (pl. az, hogy egy személy kiskorú) meggátolhatja-e, hogy egy személy valamilyen formában végintézkedést tegyen.
- (54) Gazdasági, családi vagy társadalmi megfontolások miatt egyes ingatlanok, vállalkozások és más különleges vagyontárgyak esetében a fellelhetőségük szerinti tagállamban különleges szabályok érvényesek, melyek e vagyontárgyak öröklésével kapcsolatos vagy azt érintő korlátozásokat állapítanak meg. A rendeletnek biztosítania kell e különleges szabályok alkalmazását. Ez az öröklésre irányadó jog alkalmazása alóli kivétel azonban szűk értelmezést tesz szükségessé annak érdekében, hogy összeegyeztethető maradjon e rendelet általános célkitűzésével. Ezért sem az olyan kollíziós szabályok, amelyek az ingatlanokat az ingó vagyonra vonatkozótól eltérő jog alapján szabályozzák, sem pedig a hagyatékból a rendelet szerinti, öröklésre alkalmazandó jogban előírtól eltérő kötelesezt biztosító rendelkezések nem tekinthetők bizonyos vagyontárgyak öröklését érintő vagy arra vonatkozóan korlátozásokat megállapító különös szabályoknak.
- (55) Az olyan esetek egységes kezelését biztosítandó, amelyekben bizonyossággal nem állapítható meg, hogy két vagy több, az öröklést tekintve eltérő jog hatálya alá tartozó személy halála milyen sorrendben következett be, a rendeletnek tartalmaznia kell egy szabályt, amely kimondja, hogy az elhalálozott személyek egyike sem rendelkezik joggal a másik személy(ek) utáni öröklésben.
- (56) A nyugvó hagyaték esetét az egyes jogok eltérően szabályozzák. Van olyan jog, melyben az állam örökösként a vagyontárgyak fellelhetőségétől függetlenül igényt támaszthat a nyugvó hagyatéokra. Más jogban az állam csak a területén fellelhető vagyontárgyakhoz juthat hozzá. Ezért e rendeletnek tartalmaznia kell egy szabályt, mely meghatározza, hogy az öröklésre alkalmazandó jog alkalmazása nem zárhatja ki azt, hogy egy tagállam saját joga szerint a saját területén fellelhető vagyontárgyakhoz hozzájuthasson. Azonban annak biztosítása érdekében, hogy ez a szabály a hagyatéki hitelezőket ne érintse hátrányosan, azt ki kell egészíteni egy rendelkezéssel, amelynek értelmében a hagyatéki hitelezők a hagyatéki vagyontárgyak összességére vonatkozó követelésüknek érvényt szerezhetnek, azok fellelhetőségétől függetlenül.
- (57) A rendeletben foglalt kollíziós szabály harmadik állam jogának alkalmazását eredményezheti. Ilyen esetben figyelembe kell venni ezen állam jogának nemzetközi magánjogi szabályait. Amennyiben e szabályok olyan tagállam vagy olyan harmadik állam jogára való visszavagy továbbutalást (*renvoi*) tartalmaznak, mely saját jogát alkalmazná az öröklésre, a nemzetközi összhang biztosítása érdekében a *renvoi*-t el kell fogadni. A *renvoi*-t azonban ki kell zárni azokban az esetekben, amikor az öröktaggyó jogválasztással harmadik állam jogát választotta.
- (58) Kivételes körülmények között közérdekű megfontolások alapján a tagállami bíróságok és az öröklési ügyekben eljáró más illetékes tagállami hatóságok számára lehetővé kell tenni a külföldi jog egyes rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyását, ha valamely konkrét esetben azok alkalmazása nyilvánvalóan ellentétes lenne az érintett tagállam közrendjével. A bíróságok vagy más illetékes hatóságok a közrendre („*ordre public*”) vonatkozó kivételt azonban nem alkalmazhatják másik állam jogának figyelmen kívül hagyására, illetve másik tagállamban hozott határozat, ott kiállított közokirat vagy ott létrejött perbeli egyezség elismerésének – vagy adott esetben elfogadásának –, vagy végrehajtásának megtagadására, ha a megtagadás ellentétes lenne az Európai Unió Alapjogi Chartájával, különösen annak 21. cikkével, amely a megkülönböztetés minden formáját tiltja.
- (59) E rendeletnek – általános célkitűzésének, azaz a tagállamokban öröklés tárgyában hozott határozatok kölcsönös elismerésének fényében, attól függetlenül, hogy a határozatot peres vagy peren kívüli eljárás eredményeként hozták, – a határozatok elismerésére, végrehajthatóságára és végrehajtására vonatkozó, a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés területén meglévő uniós eszközökhöz hasonló szabályokat kell előírnia.
- (60) Az öröklési ügyek rendezésére szolgáló, eltérő tagállami rendszerek figyelembevétele érdekében e rendeletnek valamennyi tagállamban biztosítania kell az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadását és végrehajthatóságát.
- (61) A közokiratok az eredeti tagállamhoz képest egy másik tagállamban ugyanolyan bizonyító erővel vagy legalábbis a lehető legnagyobb mértékben hasonló joghatással kell, hogy bírjanak. Egy adott közokirat valamely másik tagállamban érvényes bizonyító erejének vagy a lehető legnagyobb mértékben hasonló joghatásnak a meghatározásakor említést kell tenni arra vonatkozóan, hogy a közokirat milyen jellegű és körű bizonyító erővel bír az eredeti tagállamban. Következésképpen azt, hogy egy adott közokiratnak milyen bizonyító erővel kell bírnia egy másik tagállamban, az eredeti tagállam joga határozza majd meg.

- (62) A közokirat „hitelességének” olyan önálló fogalomnak kell lennie, amely olyan kérdésekre terjed ki, mint az okirat valódisága, az okirat alaki követelményei, az okiratot kiállító hatóság jogosítványai, valamint az okirat kiállítására vonatkozó eljárás. Emellett a hitelesség fogalmának az érintett hatóság által a közokiratba foglalt tényállási elemekre is ki kell terjednie, így például arra, hogy az adott felek egy adott napon megjelentek a hatóságnál, és megtették az adott nyilatkozatokat. Ha valamely fél a közokirat hitelességét kétségbe kívánja vonni, annak azt az eredeti tagállam illetékes bírósága előtti eljárásban kell megtennie, az adott tagállam joga alapján.
- (63) A „közokiratban foglalt jogügyletek vagy jogviszonyok” kifejezés a közokirat érdemi tartalmára történő hivatkozásként értelmezendő. A közokiratban foglalt jogügylet lehet például a felek megállapodása a hagyatéki osztályról, végrendelet, az öröklési szerződés vagy egyéb szándéknyilatkozat. A jogviszonyba tartozhat például az öröklésre irányadó jog szerint az örökösöknek és az egyéb kedvezményezetteknek a meghatározása, a részesedésük és a kötelesrész létezése, vagy az öröklésre irányadó jog szerint megállapított bármely egyéb tényező. Ha valamely fél a közokiratban foglalt jogügyletekkel vagy jogviszonyokkal kapcsolatban kifogást kíván emelni, annak azt az e rendelet alapján joghatósággal rendelkező bíróságok előtti eljárásban kell megtennie, és arról az említett bíróságoknak az öröklésre alkalmazandó jog alapján kell döntenie.
- (64) Amennyiben egy, a közokiratban foglalt jogügyletekkel vagy jogviszonyokkal kapcsolatos kérdés egy tagállami bíróság előtt folyamatban lévő eljárás keretében előzetes kérdésként merül fel, az említett bíróságnak joghatósággal kell rendelkeznie e kérdésben.
- (65) Amennyiben a közokirat hitelességét kétségbe vonják, az eredeti tagállamtól eltérő tagállamban mindaddig nem rendelkezik bizonyító erővel, amíg a hitelesség kérdésének elbírálása folyamatban van. Amennyiben a kifogás kizárólag a közokiratban foglalt jogügyletekkel vagy jogviszonyokkal kapcsolatos konkrét kérdésre vonatkozik, a kérdéses közokirat a vitatott kérdést illetően az eredeti tagállamtól eltérő tagállamban mindaddig nem rendelkezhet bizonyító erővel, amíg folyamatban van a kifogás elbírálása. A jogorvoslati eljárás eredményeként érvénytelennek nyilvánított közokirat többé nem rendelkezik bizonyító erővel.
- (66) Amennyiben egy hatósághoz a rendelet alkalmazásában két, egymással ellentétes közokiratot nyújtanak be, meg kell vizsgálnia, hogy a konkrét ügy körülményeire tekintettel – adott esetben – melyik közokiratot indokolt előnyben részesíteni. Ha a körülmények alapján nem állapítható meg, hogy – adott esetben – melyik közokiratot indokolt előnyben részesíteni, a kérdést az e rendelet értelmében joghatósággal rendelkező bíróságoknak kell eldönteniük, vagy ha a kérdés folyamatban lévő eljárás keretében előzetes kérdésként merül fel, akkor az említett eljárást folytató bíróságnak kell eldöntenie. Abban az esetben, ha egy közokirat és egy határozat ellentétes egymással, figyelembe kell venni a határozatok elismerése megtagadásának e rendelet szerinti indokait.
- (67) Az Unióban a határokon átnyúló vonatkozású öröklések gyors, zökkenőmentes és hatékony rendezése érdekében az örökösöknek és a hagyományosoknak, a végrendeleti végrehajtóknak, illetve a hagyatéki gondnokoknak egy másik tagállamban, például a hagyatéki javak fellelhetősége szerinti tagállamban könnyen tudniuk kell igazolni jogállásukat és/vagy jogaikat és jogosítványaikat. Ennek lehetővé tétele érdekében a rendeletben elő kell írni egy egységes bizonyítvány, az európai öröklési bizonyítvány (a továbbiakban: bizonyítvány) létrehozását, amelyet egy másik tagállamban való felhasználásra állítanak ki. A szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása érdekében a bizonyítvány nem veheti át a tagállamokban hasonló célokra esetlegesen létező belső okiratok helyét.
- (68) Az ingatlanok a nyilvántartás helye szerinti tagállamban történő bejegyzésére vonatkozó alaki követelményeket a bizonyítványt kiállító hatóságnak be kell tartania. Ennek érdekében a rendeletben rendelkezni kell az alaki követelményekre vonatkozó információk tagállamok közötti megosztásáról.
- (69) A bizonyítvány alkalmazása nem kötelező, vagyis azok, akik jogosultak a bizonyítvány kérelmezésére, nem kötelesek erre, hanem szabadon igénybe vehetik az e rendelet alapján rendelkezésre álló egyéb eszközöket is (határozatok, közokiratok és perbeli egyezségek). Azonban azok a hatóságok vagy személyek, amelyeknek vagy akiknek egy másik tagállamban kiállított bizonyítványt mutatnak be, nem kérhetik helyette határozat, közokirat vagy perbeli egyezés bemutatását.
- (70) A bizonyítványt abban a tagállamban kell kiállítani, amelynek bíróságai e rendelet értelmében joghatósággal rendelkeznek. Az egyes tagállamoknak kell meghatározniuk nemzeti jogukban, hogy a bizonyítvány kiállítására mely hatóságok legyenek illetékesek; vagy az e rendelet alkalmazásában meghatározott bíróságok, vagy az öröklési ügyekben hatáskörrel rendelkező egyéb hatóságok, például a közjegyzők. Az egyes tagállamoknak kell belső jogukban meghatározniuk azt is, hogy a kiállító hatóság a kiállítási eljárásba bevonhat-e más illetékes

szervet, például az eskü helyetti kötelező nyilatkozatok átételére illetékes szerveket is. A tagállamoknak tájékoztatniuk kell a Bizottságot a kiállító hatóságokra vonatkozó információkról, hogy azokat közzé lehessen tenni.

- (71) A bizonyítványnak valamennyi tagállamban azonos joghatással kell bírnia. Önmagában nem képezhet végrehajtható jogcímet, azonban bizonyító erővel kell bírnia, továbbá feltételezni kell, hogy hitelesen bizonyítja az öröklésre alkalmazandó jognak vagy a bizonyos tényezőkre alkalmazandó egyéb jognak megfelelően megállapított tényezőket, például a végintézkedések tartalmi érvényességét. A bizonyítvány bizonyító ereje nem terjedhet ki az e rendeletben nem szabályozott kérdésekre, mint például a hozzátartozói minőség kérdésre, vagy annak eldöntésére, hogy egy vagyontárgy tulajdonjoga az örökhagyót illette-e meg. Megfelelő védelemben kell részesíteni mindazokat, akik kifizetéseket teljesítenek vagy hagyatéki vagyontárgyat adnak át a bizonyítványban feltüntetett, az említett kifizetés vagy vagyontárgy elfogadására örökösként vagy hagyományosként jogosult személynek, amennyiben jóhiszeműen, a bizonyítványban igazolt adatok hitelességében bízva járnak el. Ugyanilyen védelemben kell részesíteni azokat is, akik a bizonyítványban igazolt adatok hitelességében bízva vásárolják meg vagy fogadják el a hagyatéki vagyontárgyat a bizonyítványban az adott vagyontárggyal való rendelkezésre jogosultként feltüntetett személytől. A védelmet még érvényes hiteles másolatok bemutatása esetén kell biztosítani. E rendelettel nem helyénvaló megállapítani, hogy egy harmadik személy ily módon ténylegesen tulajdont szerez-e.
- (72) Az illetékes hatóság kérésre köteles kiállítani a bizonyítványt. A bizonyítvány eredeti példányát a kiállító hatóságnak meg kell őriznie, és arról a kérelmező, illetve bármely, jogos érdekét bizonyító személy részére egy vagy több hiteles másolatot ki kell állítania. Ez nem zárhatja ki annak lehetőségét, hogy a tagállamok az okiratokhoz való nyilvános hozzáférésre vonatkozó saját szabályaikkal összhangban lehetővé tegyék az öröklési bizonyítványok nem hiteles másolatainak a nyilvánosság számára történő kiadását. E rendeletben rendelkezni kell a kiállító hatóság határozatai, ideértve a bizonyítvány kiállításának megtagadására vonatkozó határozat elleni jogorvoslati lehetőségéről. A bizonyítvány helyesbítése, módosítása vagy visszavonása esetén a kiállító hatóságnak tájékoztatnia kell azokat a személyeket, akik részére hiteles másolatot állítottak ki, az ilyen másolatok téves használatának elkerülése érdekében.
- (73) A tagállamok által vállalt nemzetközi kötelezettségek tiszteletben tartása megköveteli, hogy e rendelet ne sértse azon nemzetközi egyezmények alkalmazását, amelyekben egy vagy több tagállam e rendelet elfogadásakor részes. Konkrétan azoknak a tagállamoknak, amelyek szerződő felei a végrendeleti intézkedések alakíságaival kapcsolatos kollíziókról szóló, 1961. október 5-i hágai egyezménynek, lehetőségük van arra, hogy e rendelet rendelkezései

helyett továbbra is az egyezmény rendelkezéseit alkalmazzák a végrendeletek és a közös végrendeletek alaki érvényessége terén. A rendelet általános célkitűzéseivel való összhang azonban megköveteli, hogy a rendelet elsőbbséget élvezzen a tagállamok között azon egyezményekkel szemben, melyeket kizárólagos jelleggel két vagy több tagállam között kötöttek meg, amennyiben az egyezmények a rendelet által szabályozott kérdéseket érintik.

- (74) A rendelet nem zárja ki a Dánia, Finnország, Izland, Norvégia és Svédország között létrejött, az öröklésre, a végrendeletekre és a hagyatékok kezelésére vonatkozó nemzetközi magánjogi rendelkezéseket tartalmazó és az említett államok közötti kormányközi megállapodással felülvizsgált 1934. november 19-i egyezmény egyes rendelkezéseinek az abban részes tagállamok általi alkalmazását.
- (75) E rendelet alkalmazásának elősegítése érdekében a tagállamok számára indokolt olyan kötelezettséget előírni, hogy a 2001/470/EK tanácsi határozattal ⁽¹⁾ létrehozott polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózat útján közöljenek bizonyos információkat az öröklési jogukkal és eljárásaikkal kapcsolatban. Ahhoz, hogy a rendelet gyakorlati alkalmazását érintő információkat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* időben közzé lehessen tenni, a tagállamoknak az említett információkat a Bizottsággal is közölniük kell a rendelet alkalmazását megelőzően.
- (76) A rendelet alkalmazását elősegítendő, valamint a modern kommunikációs technológiák használatának lehetővé tétele érdekében formanyomtatványokat kell előírni azon tanúsítványok esetében, melyeket a határozatok, közokiratok vagy perbeli egyezségek végrehajthatóvá nyilvánítása iránti kérelem, valamint az európai öröklési bizonyítvány iránti kérelem, illetve maga a bizonyítvány kapcsán kell benyújtani.
- (77) A rendeletben előírt időtartamok és határidők kiszámításánál az időtartamokra, időpontokra és határidőkre vonatkozó szabályok meghatározásáról szóló, 1971. június 3-i 1182/71/EGK, Euratom tanácsi rendelet ⁽²⁾ kell alkalmazni.
- (78) Ezen rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a határozatok, perbeli egyezségek és közokiratok végrehajthatóvá nyilvánításával, valamint az európai öröklési bizonyítvánnyal kapcsolatos tanúsítványok és formanyomtatványok meghatározása és későbbi módosítása tekintetében. Ezeket a Bizottság végrehajtási

⁽¹⁾ HL L 174., 2001.6.27., 25. o.

⁽²⁾ HL L 124., 1971.6.8., 1. o.

hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően kell gyakorolni.

- (79) Tanácsadó bizottsági eljárást kell alkalmazni az e rendeletben előírt tanúsítványok és formanyomtatványok létrehozásáról és a későbbiekben azok módosításáról szóló végrehajtási jogi aktusok elfogadására a 182/2011/EU rendelet 4. cikkében foglalt eljárás keretében.
- (80) Mivel e rendelet célkitűzéseit – azaz a személyek szabad mozgását, a polgárok utáni öröklések uniós összefüggésben történő, előzetes megszervezését, az örökösök és a hagyományosok, valamint az örökgyóhoz közel álló más személyek, továbbá a hagyatéki hitelezők jogainak védelmét – a tagállamok nem tudják kielégítő módon megvalósítani, és következésképp azok – a rendelet léptéke és joghatásai miatt – uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket hozhat. Az említett cikkben foglaltak szerinti arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl a célkitűzéseinek megvalósításához szükséges mértéket.
- (81) Ez a rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert elveket. A tagállamok bíróságainak és más illetékes hatóságainak e jogok és elvek tiszteletben tartásával kell alkalmazni ezt a rendeletet.
- (82) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban ezek a tagállamok nem vesznek részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rájuk nézve nem kötelező és nem alkalmazandó. Ez azonban nem érinti az Egyesült Királyság és Írország arra vonatkozó lehetőségét, hogy az említett jegyzőkönyv 4. cikkével összhangban bejelentsek azon szándékukat, hogy e rendelet elfogadását követően elfogadják ezt a rendeletet.
- (83) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Hatály

- (1) Ezt a rendeletet az öröklésre kell alkalmazni. Nem alkalmazandó különösen az adó-, vám- és közigazgatási ügyekre.
- (2) E rendelet hatálya nem terjed ki a következőkre:
- a természetes személyek személyi állapotára, valamint a családi kapcsolatokra és az ilyen kapcsolatokra alkalmazandó jog szerint hasonló joghatásúnak tekintett kapcsolatokra;
  - a természetes személyek jogképességére és cselekvőképességére, a 23. cikk (2) bekezdése c) pontjának, valamint a 26. cikk sérelme nélkül;
  - a valamely természetes személy eltűnésével, távollétével vagy holtjának nyilvánításával kapcsolatos kérdésekre;
  - a házassági vagyoni joggal és az ilyen kapcsolatokra alkalmazandó jog szerint a házassággal hasonló joghatásúnak tekintett kapcsolatokra alkalmazandó vagyoni jogi jogszabályokkal kapcsolatos kérdésekre;
  - a nem haláleset folytán keletkező tartási kötelezettségekre;
  - a szóbeli végrendeletek alaki érvényességére;
  - az örökléstől eltérő módon létrehozott vagy átszállt vagyoni jogokra, érdekeltségekre és vagyontárgyakra, mint például – a 23. cikk (2) bekezdése i) pontjának sérelme nélkül – az ajándékok, a közös tulajdon a túlélő tulajdonostárs várományi jogával, a nyugdíjprogramok, a biztosítási szerződések és a hasonló megállapodások;
  - a társasági jog, valamint a más jogi személyekre vagy jogi személyiség nélküli szervezetekre irányadó jogszabályok által szabályozott kérdésekre, mint például a társaságok, valamint a más jogi személyek vagy jogi személyiség nélküli szervezetek létesítő okiratában vagy alapszabályában foglalt záradékok, amelyek tagjaik halála esetére rögzítik a részesedés sorsát;

⁽¹⁾ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

- i) a társaságok, valamint a más jogi személyek vagy jogi személyiség nélküli szervezetek megszűnésére, megszüntetésére és egyesülésére;
- j) célvagyon (trust) létrehozására, kezelésére és felszámolására;
- k) a dologi jogok természetére, valamint
- l) az ingatlannal vagy ingósággal kapcsolatos jogok nyilvántartásba vételére – beleértve az e nyilvántartásba vételre vonatkozó jogi követelményeket is – és az ilyen jogok nyilvántartásba vételének vagy nyilvántartásba vétele elmulasztásának a joghatásaira.
- ték, a közokiratot, illetve az európai öröklési bizonyítványt kiállították;
- f) „a végrehajtás helye szerinti tagállam”: az a tagállam, ahol a határozat, perbeli egyezség vagy közokirat végrehajthatóvá nyilvánítását vagy végrehajtását kéri;
- g) „határozat”: öröklési ügyben valamely tagállam bírósága által hozott bármely határozat, elnevezésére való tekintet nélkül, ideértve a költségeknek és kiadásoknak valamely bírósági tisztviselő általi meghatározására vonatkozó határozatot is;
- h) „perbeli egyezség”: a bíróság által jóváhagyott vagy az eljárás során a bíróság előtt kötött, öröklési ügyben létrejött egyezség;

2. cikk

Hatáskör öröklési ügyekben a tagállamokon belül

E rendelet nem érinti a tagállami hatóságoknak az öröklési ügyekkel kapcsolatos hatáskörét.

3. cikk

Fogalommeghatározások

- (1) E rendelet alkalmazásában:
- a) „öröklés”: az örökgyó vagyonában bekövetkező jogutódlás; amely a vagyontárgyak, jogok és kötelezettségek haláleset miatti átszállásának valamennyi formáját magában foglalja, akár végintézkedés szerint megvalósuló átruházás, akár törvényes öröklés révén történő átszállás útján;
- b) „öröklési szerződés”: olyan megállapodás – beleértve a kölcsönös végrendeleten alapuló megállapodást is –, amely ellenszolgáltatás fejében vagy anélkül a megállapodásban részes egy vagy több személy jövőbeli hagyatékára vonatkozó jogokat létesít, módosít vagy szüntet meg;
- c) „közös végrendelet”: két vagy több személy egyetlen okiratba foglalt végrendelete;
- d) „végintézkedés”: végrendelet, közös végrendelet vagy öröklési szerződés;
- e) „eredeti tagállam”: az a tagállam, amelyben a határozatot meghozták, a perbeli egyezséget jóváhagyták vagy megkötötték, a közokiratot, illetve az európai öröklési bizonyítványt kiállították;
- i) „közokirat”: valamely tagállamban az alaki követelményeknek megfelelően közokiratként kiállított vagy bejegyzett, öröklési ügyben keletkezett okirat, amelynek hitelessége:
- i. a közokirat aláírására és tartalmára vonatkozik; és
  - ii. valamely hatóság vagy az eredeti tagállam által erre feljogosított bármely más szerv által lett megállapítva.
- (2) E rendelet alkalmazásában „bíróság” minden olyan igazságügyi hatóság és minden egyéb olyan, öröklési ügyekben hatáskörrel rendelkező hatóság és jogi szakember, amely/aki igazságszolgáltatási feladatot lát el, vagy igazságügyi hatóság felhatalmazása alapján vagy igazságügyi hatóság ellenőrzése alatt jár el, feltéve, hogy ezek az egyéb hatóságok és jogi szakemberek szavatolják a pártatlanságot és a felek meghallgatáshoz való jogát, valamint feltéve, hogy a tevékenységük helye szerinti tagállam joga értelmében:
- a) határozataik ellen igazságügyi hatóság előtt jogorvoslattal lehet élni, vagy azokat igazságügyi hatóság felülvizsgálhatja; és
  - b) határozataik hasonló hatállyal és joghatással rendelkeznek, mint az igazságügyi hatóságok által ugyanilyen ügyben hozott határozatok.
- A tagállamok az első albekezdésben említett egyéb hatóságokról és jogi szakemberekről a 79. cikkel összhangban értesítik a Bizottságot.

II. FEJEZET

JOGHATÓSÁG

4. cikk

Általános joghatóság

Annak a tagállamnak a bíróságai rendelkeznek joghatósággal az öröklés egészében történő határozathozatalra, amelynek a területén az örökgyó szokásos tartózkodási helye elhalálozásának időpontjában volt.

5. cikk

A joghatóságra vonatkozó megállapodás

(1) Amennyiben az örökgyó az utána történő öröklésre alkalmazandó jognak a 22. cikk szerint valamely tagállam jogát választotta, az érintett felek megállapodhatnak arról, hogy ezen tagállam bírósága vagy bíróságai kizárólagos joghatósággal rendelkezzenek az öröklési ügyekben történő határozathozatalra.

(2) A joghatóságra vonatkozó megállapodást írásba kell foglalni, keltezni kell, és azt az érintett feleknek alá kell írniuk. A megállapodás tartós rögzítését biztosító, elektronikus módon történő bármely közlés egyenértékűnek minősül az írásos formával.

6. cikk

A joghatóság hiányának megállapítása jogválasztás esetén

Amennyiben az örökgyó az utána történő öröklésre alkalmazandó jognak a 22. cikk szerint valamely tagállam jogát választotta, a 4. cikk alapján eljáró bíróság:

- a) az eljárásban részt vevő egyik fél kérelmére megállapíthatja joghatóságának hiányát, ha úgy ítéli meg, hogy – figyelembe véve az öröklés gyakorlati körülményeit, például a felek szokásos tartózkodási helyét és a vagyontárgyak fellelhetőségét – a választott jog szerinti tagállam bíróságai alkalmazabbak az öröklés tárgyában történő határozathozatalra; vagy
- b) megállapítja joghatóságának hiányát, ha az eljárásban részt vevő felek az 5. cikkkel összhangban arról állapodtak meg, hogy a választott jog szerinti tagállam bíróságának vagy bíróságainak joghatóságát kötik ki.

7. cikk

Joghatóság jogválasztás esetén

Azon tagállam bíróságai, amelynek jogát az örökgyó a 22. cikk szerint kiválasztotta, joghatósággal rendelkeznek az öröklés tárgyában történő határozathozatalra, ha:

- a) valamely korábban eljáró bíróság ugyanazon ügyben a 6. cikk szerint megállapította joghatóságának hiányát;
- b) az eljárásban részt vevő felek az 5. cikkkel összhangban arról állapodtak meg, hogy az említett tagállam bíróságának vagy bíróságainak joghatóságát kötik ki; vagy
- c) az eljárásban részt vevő felek kifejezetten elfogadták az eljáró bíróság joghatóságát.

8. cikk

A hivatalból indított eljárás megszüntetése jogválasztás esetén

Az öröklési ügyben a 4. cikk vagy a 10. cikk alapján hivatalból eljárást indító bíróság megszünteti az eljárást, ha az eljárásban részt vevő felek arról állapodtak meg, hogy az öröklést békés úton, peren kívül rendezik azon tagállamban, amelynek jogát az örökgyó a 22. cikk szerint kiválasztotta.

9. cikk

Joghatóság megjelenés alapján

(1) Amennyiben a 7. cikk szerint joghatósággal rendelkező tagállami bíróság előtt folyamatban lévő eljárás során kiderül, hogy nem minden, az említett eljárásban részt vevő fél részes fele a joghatóságra vonatkozó megállapodásnak, akkor a bíróság folytatja a joghatóság gyakorlását, ha az eljárásban részt vevő, de a megállapodásban nem részes felek a bíróság joghatóságának vitatása nélkül megjelennek a bíróság előtt.

(2) Amennyiben az eljárásban részt vevő, de az adott megállapodásban nem részes felek vitatják az (1) bekezdésben említett bíróság joghatóságát, a bíróság megállapítja joghatóságának hiányát.

Ez esetben a 4. cikk vagy a 10. cikk szerint joghatósággal rendelkező bíróságok rendelkeznek joghatósággal az öröklés tárgyában történő határozathozatalra.

10. cikk

Kiegészítő joghatóság

(1) Amennyiben az örökgyó szokásos tartózkodási helye elhalálozásának időpontjában nem valamely tagállamban található, a hagyatéki vagyontárgyak helye szerinti tagállam bíróságai mégis joghatósággal rendelkeznek az öröklés egészében történő határozathozatalra, ha:

- a) az örökgyó elhalálozásának időpontjában rendelkezett ennek a tagállamnak az állampolgárságával; vagy ennek hiányában;

- b) az öröknyagó előző szokásos tartózkodási helye az említett tagállamban volt, amennyiben ez a szokásos tartózkodási hely a bírósági eljárás kezdő időpontjától visszafelé számított öt évnél nem korábban változott meg.

(2) Amennyiben egyik tagállam bírósága sem rendelkezik az (1) bekezdés értelmében joghatósággal, a hagyatéki vagyontárgyak helye szerinti tagállam bíróságai mégis joghatósággal rendelkeznek az e vagyontárgyak tekintetében történő határozathozatalra.

11. cikk

Forum necessitatis

Amennyiben e rendelet egyéb rendelkezései alapján egyik tagállam bírósága sem rendelkezik joghatósággal, kivételes esetben valamely tagállam bíróságai határozatot hozhatnak az öröklés tárgyában, amennyiben az eljárás megindítása vagy lefolytatása ésszerűtlen vagy lehetetlen lenne egy olyan harmadik államban, amelyhez az ügy szorosan kapcsolódik.

Az ügynek kielégítő mértékben kell kapcsolódnia az eljáró bíróság szerinti tagállamhoz.

12. cikk

Az eljárás hatályának korlátozása

(1) Ha az öröknyagó hagyatéka harmadik államban található vagyontárgyat is tartalmaz, az öröklés tárgyában eljáró bíróság az egyik fél kérésére úgy dönthet, hogy egy vagy több ilyen vagyontárgy tekintetében nem hoz határozatot, ha feltehető, hogy az említett vagyontárgyak tekintetében hozott határozatát nem fogják elismerni, és adott esetben nem fogják végrehajthatóvá nyilvánítani az említett harmadik államban.

(2) Az (1) bekezdés nem érinti a felek azon jogát, hogy az eljáró bíróság tagállamának joga szerint korlátozzák az eljárás hatályát.

13. cikk

Az örökség, a hagyomány vagy a kötelesrész elfogadása, illetve visszautasítása

Az öröklés tárgyában történő határozathozatalra e rendelet alapján joghatósággal rendelkező bíróság mellett a szokásos tartózkodási hely szerinti tagállam bíróságai is jogosultak bármely olyan személy vonatkozó nyilatkozatainak átvételére, aki az öröklésre alkalmazandó jog értelmében bíróság előtt nyilatkozhat az örökségnek, a hagyománynak vagy a kötelesrésznek az elfogadásáról vagy visszautasításáról, illetve az érintett személy hagyatéki tartozásokról való felelősségének korlátozásáról, feltéve, hogy az adott tagállam joga szerint ilyen nyilatkozat tehető bíróság előtt.

14. cikk

A bírósági eljárás kezdő időpontja

E fejezet alkalmazásában valamely bírósági eljárás az alábbi időpontokban tekintendő megkezdettnek:

- a) az eljárást megindító irat, illetve az azzal egyenértékű irat bírósághoz történő benyújtásának időpontjában, feltéve, hogy a felperes ezt követően nem mulasztotta el megtenni az alperes részére történő kézbesítés érdekében számára előírt intézkedéseket;
- b) ha az iratot a bírósághoz történő benyújtást megelőzően kell kézbesíteni, abban az időpontban, amikor azt a kézbesítésért felelős hatóság megkapja, feltéve, hogy a felperes ezt követően nem mulasztotta el megtenni az iratnak a bírósághoz történő benyújtása érdekében számára előírt intézkedéseket; vagy
- c) ha a bíróság hivatalból indít eljárást, abban az időpontban, amikor a bíróság meghozza az eljárás megindításáról szóló határozatot, vagy ha ilyen határozatra nincs szükség, abban az időpontban, amikor a bíróság igitja az ügyet.

15. cikk

A joghatóság vizsgálata

Amennyiben valamely tagállam bírósága előtt olyan öröklési ügyben indul eljárás, amely tekintetében e rendelet értelmében nem rendelkezik joghatósággal, a bíróság hivatalból megállapítja joghatóságának hiányát.

16. cikk

Az elfogadhatóság vizsgálata

(1) Amennyiben az alperes, aki más államban rendelkezik szokásos tartózkodási hellyel, mint az a tagállam, ahol az eljárás megindult, nem jelenik meg a bíróság előtt, a joghatósággal rendelkező bíróság az eljárást mindaddig felfüggeszti, amíg meg nem állapítja, hogy az alperes a védekezéséről történő gondoskodáshoz kellő időben átvehette az eljárást megindító vagy az azzal egyenértékű iratot, vagy hogy valamennyi szükséges intézkedést megtették ennek érdekében.

(2) A tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről (iratkezesítés) szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 19. cikkét kell alkalmazni e cikk (1) bekezdése helyett, ha az eljárást megindító iratot, illetve az azzal egyenértékű iratot az említett rendelet alapján egyik tagállamból a másikba kellett továbbítani.

⁽¹⁾ HL L 324., 2007.12.10., 79. o.

(3) Amennyiben az 1393/2007/EK rendelet nem alkalmazandó, a polgári és kereskedelmi ügyekben keletkezett bírósági és bíróságon kívüli iratok külföldön történő kézbesítéséről szóló, 1965. november 15-i hágai egyezmény 15. cikkét kell alkalmazni, ha az eljárást megindító iratot, illetve az azzal egyenértékű iratot az említett egyezmény alapján külföldre kellett továbbítani.

17. cikk

Perfüggőség

(1) Amennyiben azonos felek között ugyanabból a ténybeli alapból származó ugyanazon jog iránt különböző tagállamok bíróságai előtt indult eljárás, valamennyi olyan bíróság, amely előtt az eljárás később indult meg, hivatalból felfüggeszti az eljárást annak a bíróságnak a joghatósága megállapításáig, amely előtt elsőként indult meg az eljárás.

(2) Amennyiben megállapítják annak a bíróságnak a joghatóságát, amely előtt elsőként indult meg az eljárás, valamennyi olyan bíróság, amely előtt az eljárás később indult meg, ennek javára megállapítja saját joghatóságának hiányát.

18. cikk

Összefüggő eljárások

(1) Amennyiben összefüggő eljárások különböző tagállamok bíróságai előtt vannak folyamatban, valamennyi olyan bíróság, amely előtt az eljárás később indult meg, felfüggesztheti az eljárását.

(2) Amennyiben ezen eljárások első fokon vannak folyamatban, valamennyi olyan bíróság, amely előtt az eljárás később indult meg, valamely fél kérelmére joghatóságának hiányát is megállapíthatja, ha az említett eljárásokra az a bíróság, amely előtt elsőként indult meg az eljárás, joghatósággal rendelkezik, és a rá vonatkozó jog az eljárások egyesítését lehetővé teszi.

(3) E cikk alkalmazásában az eljárások akkor tekintendők összefüggőnek, ha olyan szoros kapcsolat áll fenn közöttük, hogy a külön eljárásokban hozott, egymásnak ellentmondó határozatok meghozatalának elkerülése végett célszerű azokat együttesen tárgyalni és róluk együttesen határozni.

19. cikk

Ideiglenes intézkedések, beleértve a biztosítási intézkedéseket

A valamely tagállam joga alapján rendelkezésre álló ideiglenes intézkedések – beleértve a biztosítási intézkedéseket is – a tagállam bíróságainál kérelmezhetők, még akkor is, ha e rendelet alapján az ügy érdemi elbírálására más tagállam bíróságai rendelkeznek joghatósággal.

III. FEJEZET

ALKALMAZANDÓ JOG

20. cikk

Egyetemes alkalmazás

Az e rendelet által meghatározott jogot arra való tekintet nélkül alkalmazni kell, hogy az egy tagállam joga-e vagy sem.

21. cikk

Főszabály

(1) Amennyiben e rendelet másként nem rendelkezik, az öröklés egészére alkalmazandó jog annak az államnak a joga, amelynek a területén az örökhagyó szokásos tartózkodási helye elhalálzásának időpontjában volt.

(2) Amennyiben – kivételes esetben – az eset valamennyi körülménye alapján egyértelmű, hogy az örökhagyó az elhalálzásának időpontjában nyilvánvalóan szorosabban kapcsolódott egy másik államhoz, mint ahhoz, amelynek joga az (1) bekezdés értelmében alkalmazandó lenne, az öröklésre alkalmazandó jog ennek a másik államnak a joga.

22. cikk

Jogválasztás

(1) Egy adott személy az utána történő öröklés egészére irányadó jogként választhatja annak az államnak a jogát, amelynek állampolgárságával a választás megtételekor vagy az elhalálzás időpontjában rendelkezik.

A többes állampolgársággal rendelkező személy bármelyik állam jogát választhatja, amelynek állampolgárságával a választás megtételekor vagy az elhalálzás időpontjában rendelkezik.

(2) A jogválasztásról kifejezetten, végintézkedés formájában tett nyilatkozatban kell rendelkezni, vagy annak a végintézkedés rendelkezéseiből megállapíthatónak kell lennie.

(3) A jogválasztást tartalmazó aktus tartalmi érvényességére a választott jog az irányadó.

(4) A jogválasztás módosításának, illetve visszavonásának eleget kell tennie a végintézkedés módosítására, illetve visszavonására vonatkozó alaki követelményeknek.

23. cikk

Az alkalmazandó jog hatálya

(1) A 21. cikk vagy a 22. cikk alapján meghatározott jog az öröklés egészére irányadó.

(2) Ez a jog az irányadó különösen a következőkre:

- a) az öröklés megnyílásának okai, időpontja és helye;
- b) a kedvezményezettek, a részesedésük és az örökhagyó által esetlegesen rájuk ruházott kötelezettségek meghatározása, valamint egyéb öröklési jogok meghatározása, a túlélő házastárs vagy élettárs öröklési jogait is ideértve;
- c) az öröklési képesség;
- d) kitagadás és érdemtelenység;
- e) a hagyatékba tartozó vagyontárgyak, jogok és kötelezettségek átszállása az örökösökre és adott esetben a hagyományosokra, beleértve az örökség vagy a hagyomány elfogadásának, illetve visszautasításának feltételeit és joghatásait is;
- f) az örökösök, a végrendeleti végrehajtók és más hagyatéki gondnokok jogosítványai, különösen a vagyontárgyak értékesítése és a hitelezők kifizetése tekintetében, a 29. cikk (2) és (3) bekezdésében említett jogosítványok sérelme nélkül;
- g) a hagyatéki tartozásokért való felelősség;
- h) a hagyaték rendelkezés alá eső része, a kötelesrészek, valamint a végintézkedésre vonatkozó egyéb korlátozások, valamint az örökhagyóhoz közel álló személyeknek a hagyatékkal vagy az örökösökkel szemben esetlegesen támasztott igényei;
- i) az ajándékok, ingyenes adományok vagy juttatások visszadásának, osztályra bocsátásának és betudásának kötelezettsége a különböző kedvezményezettek részesedésének kiszámításakor; és
- j) a hagyatéki osztály.

24. cikk

Az öröklési szerződésektől eltérő végintézkedések

(1) Az öröklési szerződéstől eltérő végintézkedés megengedtségét és tartalmi érvényességét illetően az a jog irányadó, amely a végintézkedést megtevő személy utáni öröklésre e rendelet alapján alkalmazandó lett volna, ha az említett személy halála a végintézkedés megtételének napján következett volna be.

(2) Az (1) bekezdés ellenére egy adott személy a végintézkedés megengedtségét és tartalmi érvényességét illetően irányadó jognak azt a jogot is választhatja, amelyet ez a személy

a 22. cikk alapján az abban foglalt feltételek mellett választott volna.

(3) Az (1) bekezdés megfelelően alkalmazandó az öröklési szerződéstől eltérő végintézkedés módosítására vagy visszavonására is. A (2) bekezdéssel összhangban történő jogválasztás esetén a módosításra vagy visszavonásra a választott jog az irányadó.

25. cikk

Öröklési szerződések

(1) Az egyetlen személy utáni öröklésre vonatkozó öröklési szerződés megengedtségét, tartalmi érvényességét és a felekre nézve kötelező erejét – ideértve a felbontási feltételeit is – illetően az a jog irányadó, amely az e személy utáni öröklésre e rendelet alapján alkalmazandó lett volna, ha az említett személy halála a szerződés megkötésének napján következett volna be.

(2) A több személy utáni öröklésre vonatkozó öröklési szerződés csak akkor megengedett, ha mindazon jogok szerint megengedett, amelyek valamennyi érintett személy utáni öröklésre e rendelet alapján irányadók lettek volna, ha az említett személyek halála a szerződés megkötésének napján következett volna be.

Az első albekezdés értelmében megengedett öröklési szerződés tartalmi érvényességét és a felekre nézve kötelező erejét – ideértve a felbontási feltételeit is – illetően az első albekezdésben említett jogok közül az a jog irányadó, amellyel az a legszorosabb kapcsolatban van.

(3) Az (1) és (2) bekezdés ellenére a felek az öröklési szerződésük megengedtségét, tartalmi érvényességét és a felekre nézve kötelező erejét – ideértve a felbontási feltételeit is – illetően irányadó jognak azt a jogot választhatják, amelyet az a személy vagy azon személyek egyike, akinek vagy akiknek a hagyatéka érintett, a 22. cikk alapján az abban foglalt feltételek mellett választhatott volna.

26. cikk

A végintézkedések tartalmi érvényessége

(1) A 24. és a 25. cikk alkalmazásában az alábbiak kapcsolódnak a tartalmi érvényességhez:

- a) a végintézkedést megtevő személy képessége a végintézkedés megtételére;

- b) azon különös okok, amelyek meggátolják, hogy a végintézkedést megtevő személy bizonyos személyek javára rendelkezzen, vagy amelyek meggátolják, hogy valamely személy a végintézkedést megtevő személy hagyatéki vagyonából részesüljön;
- c) a végintézkedés megtételében való képviselet megengedettsége;
- d) a végintézkedés értelmezése;
- e) megtevesztés, kényszer, tévedés és a végintézkedést megtevő személy akaratának hibáival vagy végintézkedési akaratával kapcsolatos bármilyen más kérdés.

(2) Amennyiben egy személy a 24. vagy a 25. cikk alapján alkalmazandó jog szerint képes végintézkedés megtételére, az alkalmazandó jog későbbi változása nem érinti a végintézkedés módosítására vagy visszavonására vonatkozó képességét.

27. cikk

Az írásban tett végintézkedések alaki érvényessége

- (1) Valamely írásban tett végintézkedés alakilag akkor érvényes, ha alakilag megfelel az alábbi jognak:
- a) azon állam jogának, amelyben a végintézkedést megtették, vagy az öröklési szerződést megkötötték;
  - b) a végrendelkezőnek vagy az öröklési szerződés által érintett örökhagyók legalább egyikének – akár a végintézkedés megtételekor vagy a szerződés megkötésekor, akár az elhalálozás időpontjában fennálló – állampolgársága szerinti állam jogának;
  - c) a végrendelkezőnek vagy az öröklési szerződés által érintett örökhagyók legalább egyikének – akár a végintézkedés megtételekor vagy a szerződés megkötésekor, akár az elhalálozás időpontjában fennálló – lakóhelye szerinti állam jogának;
  - d) a végrendelkezőnek vagy az öröklési szerződés által érintett örökhagyók legalább egyikének – akár a végintézkedés megtételekor vagy a szerződés megkötésekor, akár az elhalálozás időpontjában fennálló – szokásos tartózkodási helye szerinti állam jogának; vagy
  - e) ingatlan érintettsége esetén az ingatlan fekvésének helye szerinti állam jogának.

Annak eldöntésére, hogy a végrendelkezőnek vagy az öröklési szerződés által érintett bármely örökhagyónak, egy adott államban volt-e a lakóhelye, az említett állam joga az irányadó.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazandó az egy korábbi végintézkedést módosító vagy visszavonó végintézkedésekre is. A módosítás vagy visszavonás akkor is érvényes alakilag, ha megfelel azon jogok valamelyikének, amelyek alapján a módosított vagy visszavont végintézkedés az (1) bekezdés értelmében érvényes volt.

(3) E cikk alkalmazásában minden olyan jogi rendelkezés, amely a végrendelkező vagy az öröklési szerződés által érintett örökhagyók életkora, állampolgársága vagy bármilyen egyéb személyes körülménye alapján korlátozza a végintézkedés megengedett formáit, az alakiságra vonatkozó rendelkezésnek tekintendő. Ugyanez a szabály vonatkozik azokra a tulajdonságokra, amelyekkel a végintézkedés érvényességéhez szükséges tanúknak rendelkezniük kell.

28. cikk

Az elfogadó, illetve visszautasító nyilatkozat alaki érvényessége

Az örökséget, a hagyományt vagy a kötelesrészt elfogadó vagy azt visszautasító nyilatkozat, illetve a nyilatkozó személy felelősségének korlátozására irányuló nyilatkozat alakilag akkor érvényes, ha megfelel az alábbi jog előírásainak:

- a) a 21. vagy a 22. cikk alapján az öröklésre alkalmazandó jog; vagy
- b) azon állam joga, amelyben a nyilatkozó személy szokásos tartózkodási helye található.

29. cikk

A hagyatéki gondnok bizonyos helyzetekben történő kirendelésére és jogosítványaira vonatkozó különleges szabályok

(1) Amennyiben azon tagállam joga értelmében, amelynek a bíróságai e rendelet szerint joghatósággal rendelkeznek az öröklés tárgyában történő határozathozatalra, gondnok kirendelése kötelező vagy kérelemre kötelező, és az öröklésre alkalmazandó jog külföldi jog, az adott tagállam bíróságai, ha eljárás indul előttük, saját joguk alapján kirendelhetnek egy vagy több hagyatéki gondnokot az e cikkben meghatározott feltételeknek megfelelően.

Az e bekezdés értelmében kirendelt gondnok(ok) jogosult(ak) arra, hogy végrehajtsák az örökhagyó végrendeletét és/vagy kezeljék a hagyatékot az öröklésre alkalmazandó jog alapján. Amennyiben ez a jog nem rendelkezik arról, hogy olyan személy lássa el a hagyaték kezelését, aki maga nem kedvezményezett, azon tagállam bíróságai, ahol a gondnokot ki kell rendelni, a gondnoki tevékenység ellátására egy harmadik felet rendelhetnek ki saját joguk alapján, ha ez a jog ezt előírja, és ha a kedvezményezettek között vagy a kedvezményezettek és a hitelezők vagy az örökhagyó tartozásaiért helytálló más személyek között súlyos érdekellentét áll fenn, ha a kedvezményezettek között nincs egyetértés a hagyaték kezeléséről, vagy ha a vagyontárgyak jellegéből adódóan nehezen kezelhető hagyatékról van szó.

Csak az e bekezdés értelmében kirendelt gondnok(ok) jogosult(ak) arra, hogy a (2) vagy (3) bekezdésben említett jogosítványokat gyakorolja/gyakorolják.

(2) Az (1) bekezdés értelmében gondnoknak kirendelt személy(ek) gyakorolja/gyakorolják a hagyaték kezelésével kapcsolatos azon jogosítványokat, amelyeket az öröklésre alkalmazandó jog alapján gyakorolhat(nak). A kirendelő bíróság határozatában e jogosítványok gyakorlása tekintetében egyedi feltételeket határozhat meg az öröklésre alkalmazandó joggal összhangban.

Amennyiben az öröklésre alkalmazandó jog nem biztosít elegendő jogosultságot a hagyatéki vagyontárgyak megőrzéséhez vagy a hitelezők, illetve az örökhagyó tartozásaiért helytálló más személyek jogainak védelméhez, a kirendelő bíróság dönthet úgy, hogy a hagyatéki gondnok(ok) számára, kiegészítő jelleggel, lehetővé teszi a saját joga által e célból meghatározott jogosítvány gyakorlását, továbbá határozatában e jogosítványok gyakorlása tekintetében egyedi feltételeket is meghatározhat az említett joggal összhangban.

Ilyen kiegészítő jogosítványok gyakorlásakor azonban a hagyatéki gondnok(ok)nak tiszteletben kell tartania/tartaniuk az öröklésre alkalmazandó jogot a hagyatéki vagyontárgyak tulajdonjogának átszállását, a hagyatéki tartozásokért való felelősséget, valamint a kedvezményezettek – többek között adott esetben az örökség elfogadására vagy visszautasítására vonatkozó – jogait, továbbá adott esetben az örökhagyó végrendelete végrehajtásának jogosítványait illetően.

(3) A (2) bekezdés ellenére az (1) bekezdés alapján egy vagy több gondnokot kirendelő bíróság, kivételes esetben, ha az öröklésre alkalmazandó jog harmadik állam joga, dönthet úgy, hogy az említett gondnokokat az összes olyan vagyonekezelési jogosítvánnyal felruhazza, amelyet a kirendelés helye szerinti tagállam joga biztosít.

Ilyen jogosítványok gyakorlásakor azonban a hagyatéki gondnokoknak tiszteletben kell tartaniuk különösen a kedvezményezetteknek és öröklési jogaiknak az öröklésre alkalmazandó jog

alapján történő meghatározását, ideértve a kötelekrészhez való jogukat, illetve a hagyatékkal vagy az örökösökkel szemben támasztott igényüket.

30. cikk

Bizonyos vagyontárgyak öröklésével kapcsolatos vagy arra kiható korlátozásokat megállapító különös szabályok

Amennyiben a bizonyos ingatlanok, vállalkozások vagy más, különleges vagyonek kategóriák fellelhetősége szerinti állam joga olyan különös szabályokat tartalmaz, amelyek gazdasági, családi vagy társadalmi megfontolások miatt e vagyontárgyak öröklésével kapcsolatos vagy arra kiható korlátozásokat állapítanak meg, az említett különös szabályokat alkalmazni kell az öröklésre, amennyiben a szóban forgó állam joga szerint az említett szabályokat az öröklésre alkalmazandó jogra való tekintet nélkül alkalmazni kell.

31. cikk

Dologi jogok egymáshoz igazítása

Ha egy személy az öröklésre alkalmazandó jog alapján öt megillető dologi jogra hivatkozik, azonban azon tagállam joga, ahol e jogra hivatkozik, nem ismeri a kérdéses dologi jogot, a szóban forgó jogot – szükség esetén és amennyire lehetséges – az említett állam jogában létező, hozzá legközelebb álló dologi joghoz kell hozzáigazítani, figyelembe véve az adott dologi jog által megvalósítani kívánt célokat és érdekeket, valamint a hozzá fűződő joghatást.

32. cikk

Több személy egyidejű elhalálózása

Amennyiben két vagy több olyan személy, akik utáni öröklésre különböző jogok az irányadóak, olyan körülmények között halálozik el, amelyek nem teszik lehetővé elhalálózásuk sorrendjének meghatározását, és amennyiben e jogok különböző módon rendelkeznek, vagy egyáltalán nem rendelkeznek erről a helyzetről, ezen elhalálozott személyek egyikét sem illetik meg jogok a másik vagy a többi utáni öröklésben.

33. cikk

Nyugvó hagyaték

Amennyiben az öröklésre e rendelet értelmében alkalmazandó jog szerint egyik vagyontárgy tekintetében sincs sem végintézkedésben nevezett örökös vagy hagyományos, sem törvényes öröklésre jogosult természetes személy, az így meghatározott jog alkalmazása nem zárja ki azt, hogy valamely tagállam vagy az ezen tagállam által e célra kijelölt intézmény a saját joga alapján megszerezze a területén található hagyatéki vagyontárgyak tulajdonjogát, feltéve, hogy a hitelezők jogosultak arra, hogy követeléseikre a hagyatéki vagyontárgyak összességéből kielégítést keressenek.

34. cikk

Vissza- és továbbutalás

(1) Valamely e rendelet által meghatározott harmadik állam jogának alkalmazása alatt az adott államban hatályban lévő jogszabályok alkalmazását kell érteni, ideértve a nemzetközi magánjogi jogszabályokat is, amennyiben az említett szabályokban az alábbiakra történik tovább- és visszautalás:

- a) valamely tagállam joga; vagy
- b) olyan egyéb harmadik állam joga, amely a saját jogát alkalmazná.

(2) Nem alkalmazható tovább- és visszautalás a 21. cikk (2) bekezdésében, a 22. cikkben, a 27. cikkben, a 28. cikk b) pontjában és a 30. cikkben említett jogok tekintetében.

35. cikk

Közrend („ordre public”)

Valamely e rendelet által meghatározott állam jogának valamely rendelkezésének alkalmazása csak akkor tagadható meg, ha az alkalmazás nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen a fórum közrendjével („ordre public”).

36. cikk

Az egynél több jogrendszerrel rendelkező államok – területközi kollízió

(1) Amennyiben az e rendelet által meghatározott jog olyan államé, amely több olyan területi egységből áll, amelyek mindegyike saját jogszabályokkal rendelkezik az öröklés vonatkozásában, akkor az adott állam belső kollíziós szabályai határozzák meg azt a releváns területi egységet, amelynek jogszabályait alkalmazni kell.

(2) Ilyen belső kollíziós szabályok hiányában:

- a) az alkalmazandó jognak az örökhagyó szokásos tartózkodási helyére hivatkozó rendelkezések szerinti meghatározásához az (1) bekezdésben említett állam jogára való hivatkozásokat azon területi egység jogára való hivatkozásként kell értelmezni, amelyben az örökhagyó szokásos tartózkodási helye volt elhalálozásának időpontjában;
- b) az alkalmazandó jognak az örökhagyó állampolgárságára hivatkozó rendelkezések szerinti meghatározásához az (1) bekezdésben említett állam jogára való hivatkozásokat azon területi egység jogára való hivatkozásként kell értelmezni, amelyhez az örökhagyót a legszorosabb kapcsolat fűzte;

c) az alkalmazandó jognak az egyéb tényezőkre kapcsolódó elvként hivatkozó egyéb rendelkezések szerinti meghatározásához az (1) bekezdésben említett állam jogára való hivatkozásokat azon területi egység jogára való hivatkozásként kell értelmezni, amelyben az adott tényező található.

(3) A (2) bekezdés ellenére a vonatkozó jognak a 27. cikk szerinti meghatározásához az (1) bekezdésben említett állam jogára való hivatkozásokat – amennyiben az adott állam nem rendelkezik belső kollíziós szabályokkal – azon területi egység jogára való hivatkozásként kell értelmezni, amelyhez a végrendeletet vagy az öröklési szerződés által érintett örökhagyókat a legszorosabb kapcsolat fűzte.

37. cikk

Az egynél több jogrendszerrel rendelkező államok – személyközi kollízió

Olyan állam esetében, amely az öröklés vonatkozásában két vagy több, a személyek különböző kategóriáira alkalmazandó jogrendszerrel vagy szabályrendszerrel rendelkezik, az állam jogára való hivatkozásokat az adott állam hatályos szabályai által meghatározott jogrendszerre vagy szabályrendszerre való hivatkozásként kell értelmezni. Ilyen szabályok hiányában az a jogrendszer vagy szabályrendszer alkalmazandó, amelyhez az örökhagyót a legszorosabb kapcsolat fűzte.

38. cikk

E rendelet alkalmazásának mellőzése belső kollízió esetén

Azon tagállam, amely több olyan területi egységből áll, amelyek mindegyike saját jogszabályokkal rendelkezik az öröklés vonatkozásában, nem köteles e rendeletet alkalmazni a kizárólag e területi egységek jogai között fennálló kollízió esetén.

IV. FEJEZET

A HATÁROZATOK ELISMERÉSE, VÉGREHAJTHATÓSÁGA ÉS VÉGREHAJTÁSA

39. cikk

Elismerés

(1) A valamely tagállamban hozott határozatot a többi tagállamban külön eljárás nélkül elismerik.

(2) Az az érdekelt fél, aki egy jogvita elsődleges tárgyává egy határozat elismerését teszi, a 45–58. cikkben meghatározott eljárás keretében kérelmezheti a határozat elismerését.

(3) Amennyiben egy tagállam bírósága előtt folyó eljárás kimenetele az elismeréssel kapcsolatos előzetes kérdés eldöntésétől függ, az említett bíróság jogosult e kérdés eldöntésére.

40. cikk

Az elismerés megtagadásának indokai

A határozat nem ismerhető el, amennyiben:

- a) az elismerés nyilvánvalóan ellentétes azon tagállam közrendjével („*ordre public*”), amelyben az elismerést kérelmezik;
- b) a határozatot az alperes távollétében hozták, amennyiben az eljárást megindító iratot vagy az azzal egyenértékű iratot nem kézbesítették az alperes részére megfelelő időben ahhoz, hogy védelméről gondoskodhasson, kivéve, ha az alperes elmulasztotta a határozatot megtámadó eljárás kezdeményezését, annak ellenére, hogy lehetősége lett volna rá;
- c) összeegyeztethetetlen egy, az azonos felek közötti eljárásban abban a tagállamban hozott határozattal, amelyben az elismerést kérelmezik;
- d) összeegyeztethetetlen egy másik tagállamban vagy harmadik államban, azonos jogalpból származó, azonos felek közötti eljárásban hozott korábbi határozattal, feltéve, hogy a korábbi határozat megfelel az elismerés feltételeinek abban a tagállamban, amelyben az elismerést kérelmezik.

41. cikk

Érdemi felülvizsgálat kizártsága

A valamely tagállamban hozott határozat érdemben semmilyen körülmények között sem vizsgálható felül.

42. cikk

Az elismerési eljárás felfüggesztése

Annak a tagállamnak a bírósága, amely előtt egy másik tagállamban hozott határozat elismerését kérelmezik, felfüggesztheti az eljárást, amennyiben a határozat ellen rendes jogorvoslatot nyújtottak be az eredeti tagállamban.

43. cikk

Végrehajthatóság

A valamely tagállamban hozott és az adott államban végrehajtható határozat egy másik tagállamban is végrehajtható,

amennyiben azt a 45–58. cikkben meghatározott eljárás keretében bármely érdekelt fél kérelmére ott végrehajthatóvá nyilvánították.

44. cikk

A lakóhely meghatározása

Annak megállapításához, hogy a 45–58. cikkben meghatározott eljárás céljából az adott fél rendelkezik-e lakóhellyel a végrehajtás helye szerinti tagállamban, az eljáró bíróság e tagállam belső jogát alkalmazza.

45. cikk

A tagállami bíróságok hatásköre és illetékessége

(1) A végrehajtható nyilvánítás iránti kérelmet a végrehajtás helye szerinti tagállam azon bíróságához vagy illetékes hatóságához kell benyújtani, amelyről az adott tagállam a 78. cikk alapján a Bizottságot tájékoztatta.

(2) Az illetékességet annak a félnek a lakóhelye alapján határozzák meg, akivel szemben a végrehajtást kérték, vagy pedig a végrehajtás helye alapján.

46. cikk

Eljárás

(1) A kérelem nyomán indult eljárásra a végrehajtás helye szerinti tagállam joga az irányadó.

(2) A kérelmező nem köteles a végrehajtás helye szerinti tagállamban sem postacímmel, sem meghatalmazott képviselővel rendelkezni.

(3) A kérelemhez a következő okiratokat kell csatolni:

a) a határozatnak a hitelessége megállapításához szükséges feltételeknek megfelelő másolatát;

b) az eredeti tagállam bírósága vagy illetékes hatósága által – a 81. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében meghatározott – formanyomtatványon kiállított tanúsítványt, a 47. cikk sérelme nélkül.

47. cikk

A tanúsítvány bemutatásának elmulasztása

(1) Ha a 46. cikk (3) bekezdésének b) pontjában említett tanúsítványt nem mutatják be, a bíróság vagy illetékes hatóság annak bemutatására határidőt szabhat, elfogadhat azzal egyenértékű okiratot, vagy, ha úgy véli, hogy elegendő információval rendelkezik, eltekinthet annak bemutatásától.

(2) A bíróság vagy illetékes hatóság kérelmére be kell mutatni az okiratok fordítását. A fordítást a tagállamok valamelyikében fordítások készítésére jogosult személynek kell készítenie.

48. cikk

Végrehajthatóvá nyilvánítás

A határozatot a 46. cikk szerinti alaki követelmények teljesítését követően haladéktalanul – a 40. cikk szerinti vizsgálat nélkül – végrehajthatóvá kell nyilvánítani. Az a fél, aki ellen a végrehajtást kérték, az eljárásnak ebben a szakaszában a kérelemre észrevételt nem tehet.

49. cikk

Értesítés a végrehajthatóvá nyilvánításra irányuló kérelem tárgyában hozott határozatról

(1) A végrehajthatóvá nyilvánításra irányuló kérelem tárgyában hozott határozatot haladéktalanul a kérelmező tudomására kell hozni a végrehajtás helye szerinti tagállam joga által megállapított eljárás keretében.

(2) A végrehajthatóvá nyilvánításról szóló határozatot kézbesítik annak a félnek, aki ellen a végrehajtást kérték, a végrehajthatóvá nyilvánított határozattal együtt, amennyiben azt a fél részére még nem kézbesítették.

50. cikk

A végrehajthatóvá nyilvánításra irányuló kérelem tárgyában hozott határozat elleni jogorvoslat

(1) A végrehajthatóvá nyilvánításra irányuló kérelem tárgyában hozott határozat ellen bármely fél jogorvoslatot nyújthat be.

(2) A jogorvoslatot ahhoz a bírósághoz kell benyújtani, amelyről az érintett tagállam a 78. cikk alapján a Bizottságot tájékoztatta.

(3) A jogorvoslatot a kontradiktórus eljárásra vonatkozó szabályoknak megfelelően kell elbírálni.

(4) Amennyiben az a fél, aki ellen a végrehajtást kérték, a kérelmező által benyújtott jogorvoslatot érintő eljárásban nem

jelenik meg a jogorvoslat tárgyában eljáró bíróság előtt, a 16. cikket kell alkalmazni még abban az esetben is, ha az a fél, aki ellen a végrehajtást kérték, egyik tagállamban sem rendelkezik lakóhellyel.

(5) A végrehajthatóvá nyilvánítás elleni jogorvoslatot a végrehajthatóvá nyilvánításról szóló határozat kézbesítésétől számított 30 napon belül kell benyújtani. Ha annak a félnek, akivel szemben a végrehajtást kérik, más tagállamban van a lakóhelye, mint ahol a végrehajthatóságot megállapították, a jogorvoslatra nyitva álló időtartam a vagy személyes, vagy lakóhelyen történő kézbesítés időpontjától számított 60 nap. A határidő a távolságra tekintettel nem hosszabbítható meg.

51. cikk

A jogorvoslat tárgyában hozott határozat megtámadására vonatkozó eljárás

A jogorvoslat tárgyában hozott határozat kizárólag azon eljárás keretében támadható meg, amelyről az érintett tagállam a 78. cikk alapján a Bizottságot tájékoztatta.

52. cikk

A végrehajthatóvá nyilvánítás megtagadása vagy visszavonása

Az a bíróság, amelynél az 50. vagy 51. cikk alapján jogorvoslatot nyújtottak be, kizárólag a 40. cikkben meghatározott okok egyike alapján tagadhatja meg vagy vonhatja vissza a végrehajthatóvá nyilvánítást. A bíróság késedelem nélkül határozatot hoz.

53. cikk

Az eljárás felfüggesztése

Az a bíróság, amelynél az 50. vagy 51. cikk alapján jogorvoslatot nyújtottak be, felfüggeszti az eljárást annak a félnek a kérelmére, akivel szemben a végrehajtást kérik, ha az eredeti tagállamban a határozat végrehajthatóságát jogorvoslati kérelem benyújtása miatt felfüggesztik.

54. cikk

Ideiglenes intézkedések, beleértve a biztosítási intézkedéseket

(1) Amennyiben a határozatot e fejezetnek megfelelően el kell ismerni, a kérelmező a végrehajtás helye szerinti tagállam jogának megfelelően, a 48. cikk szerinti végrehajthatóvá nyilvánítás nélkül is minden esetben igénybe vehet ideiglenes intézkedéseket, beleértve a biztosítási intézkedéseket is.

(2) A végrehajthatóvá nyilvánítás jogszabály erejénél fogva felfüggeszt biztosítási intézkedések megtételére.

(3) A végrehajthatóvá nyilvánítás elleni jogorvoslatra az 50. cikk (5) bekezdésében meghatározott időtartam alatt, és amíg az ilyen jogorvoslatot el nem bírálták, annak a félnek a vagyona ellen, akivel szemben a végrehajtást kérték, a biztosítási intézkedés kivételével végrehajtási intézkedés nem tehető.

55. cikk

Részleges végrehajthatóság

(1) Amennyiben a határozatot több tárgyban hozták, és a végrehajthatóság nem állapítható meg valamennyi tárgy tekintetében, a bíróság vagy illetékes hatóság azt egy vagy több tárgy tekintetében állapítja meg.

(2) A kérelmező a határozat egyes részeire korlátozva is kérelmezheti a végrehajthatóvá nyilvánítást.

56. cikk

Jogi segítségnyújtás

Az a kérelmező, aki az eredeti tagállamban teljes vagy részleges jogi segítségnyújtásban vagy költségek és kiadások alóli mentességben részesült, bármely végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás során jogosult a végrehajtás helye szerinti tagállam joga alapján járó legkedvezőbb elbánásra a jogi segítségnyújtás vagy a költségek és kiadások alóli mentesség terén.

57. cikk

Biztosíték, óvadék vagy letét tilalma

A valamely tagállamban egy másik tagállamban hozott határozat elismerését, végrehajthatóvá nyilvánítását vagy végrehajtását kérelmező fél nem kötelezhető semmilyen biztosíték, óvadék vagy letét – függetlenül annak elnevezésétől – megfizetésére azzal az indokkal, hogy külföldi állampolgár, vagy hogy nem rendelkezik lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel a végrehajtás helye szerinti tagállamban.

58. cikk

Díj- és illetékmentesség

A végrehajthatóvá nyilvánítási eljárásban a végrehajtás helye szerinti tagállamban semmiféle, a tárgy értéke alapján kiszámított díj vagy illeték nem számítható fel.

V. FEJEZET

KÖZOKIRATOK ÉS BÍRÓSÁGI EGYEZSÉGEK

59. cikk

A közokiratok elfogadása

(1) A valamely tagállamban kiállított közokirat ugyanolyan bizonyító erővel bír egy másik tagállamban, mint az eredeti

tagállamban, vagy az azzal a lehető legnagyobb mértékben hasonló bizonyító erővel bír, feltéve, hogy ez nem nyilvánvalóan ellentétes az érintett tagállam közrendjével („*ordre public*”).

A közokiratot egy másik tagállamban felhasználni szándékozó személy kérheti a közokiratot az eredeti tagállamban kiállító hatóságot, hogy töltsse ki a 81. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében meghatározott formanyomtatványt, és ennek során azt is részletezze, hogy milyen bizonyító erővel rendelkezik a közokirat az eredeti tagállamban.

(2) A közokirat hitelessége kizárólag az eredeti tagállam bírósági előtti eljárás útján támadható meg, és arról az említett tagállam joga alapján kell döntenie. A megtámadott közokirat más tagállamban mindaddig nem rendelkezik bizonyító erővel, amíg az illetékes bíróság előtt folyamatban van ennek elbírálása.

(3) A közokiratban foglalt jogügyletekkel vagy jogviszonyokkal kapcsolatban kizárólag az e rendelet alapján joghatósággal rendelkező bíróságok előtt emelhető kifogás, és arról a III. fejezet értelmében alkalmazandó jog alapján kell döntenie. A megtámadott közokirat a vitatott kérdést illetően az eredeti tagállamtól eltérő tagállamban mindaddig nem rendelkezik bizonyító erővel, amíg az illetékes bíróság előtt folyamatban van ennek elbírálása.

(4) Amennyiben egy tagállam bírósága előtt folyó eljárás kimenetele öröklési ügygel kapcsolatos közokiratban foglalt jogügyletekre vagy jogviszonyokra vonatkozó előzetes kérdés eldöntésétől függ, az említett bíróság joghatósággal rendelkezik e kérdés eldöntésére.

60. cikk

A közokiratok végrehajthatósága

(1) Az eredeti tagállamban végrehajtható közokiratot valamely más tagállamban bármely érdekelt fél kérelmére végrehajthatóvá kell nyilvánítani a 45–58. cikkben meghatározott eljárás keretében.

(2) A 46. cikk (3) bekezdésének b) pontja alkalmazásában a közokiratot kiállító hatóság bármely érdekelt fél kérelmére a 81. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében meghatározott formanyomtatványon tanúsítványt állít ki.

(3) Az a bíróság, amely előtt az 50. vagy 51. cikk alapján jogorvoslatot nyújtottak be, a végrehajthatóvá nyilvánítást kizárólag abban az esetben tagadja meg vagy vonja vissza, ha a közokirat végrehajtása nyilvánvalóan ellentétes a végrehajtás helye szerinti tagállam közrendjével („*ordre public*”).

61. cikk

A bírósági egyezségek végrehajthatósága

(1) Az eredeti tagállamban végrehajtható bírósági egyezséget valamely más tagállamban bármely érdekelt fél kérelmére végrehajthatóvá kell nyilvánítani a 45–58. cikkben meghatározott eljárás keretében.

(2) A 46. cikk (3) bekezdésének b) pontja alkalmazásában azon bíróság, amely az egyezséget jóváhagyta vagy amely előtt azt megkötötték, bármely érdekelt fél kérelmére a 81. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében meghatározott formanyomtatványon tanúsítványt állít ki.

(3) Az a bíróság, amely előtt az 50. vagy 51. cikk alapján jogorvoslatot nyújtottak be, a végrehajthatóvá nyilvánítást kizárólag abban az esetben tagadja meg vagy vonja vissza, ha a perbeli egyezség végrehajtása nyilvánvalóan ellentétes a végrehajtás helye szerinti tagállam közrendjével („*ordre public*”).

VI. FEJEZET

EURÓPAI ÖRÖKLÉSI BIZONYÍTVÁNY

62. cikk

Az európai öröklési bizonyítvány bevezetése

(1) Ez a rendelet bevezeti az európai öröklési bizonyítványt (a továbbiakban: a bizonyítvány), amelyet más tagállamban történő felhasználás céljából állítanak ki, és amely a 69. cikkben felsorolt joghatóságokkal bír.

(2) A bizonyítvány használata nem kötelező.

(3) A bizonyítvány nem lép a tagállamokban hasonló célokra használt belföldi okiratok helyébe. A más tagállamban történő felhasználás céljából kiállított bizonyítvány azonban abban a tagállamban is bír a 69. cikkben felsorolt joghatóságokkal, amelynek hatóságai azt e fejezettel összhangban kiállították.

63. cikk

A bizonyítvány rendeltetése

(1) A bizonyítvány azon örökösök, az öröklésben közvetlen jogokkal rendelkező hagyományosok, és azon végrendeleti végrehajtók vagy hagyatéki gondnokok általi használatra szolgál, akiknek egy másik tagállamban kell hivatkozniuk jogállásukra vagy gyakorolni jogaikat örökösként vagy hagyományosként, és/vagy gyakorolni jogosítványukat végrendeleti végrehajtóként vagy hagyatéki gondnokként.

(2) A bizonyítvány különösen az alábbiak közül egy vagy több bizonyítására használható:

a) a bizonyítványban említett minden örökös, illetve adott esetben hagyományos jogállása és/vagy jogai és az őket megillető részesedés a hagyatékban;

b) a hagyatékba tartozó konkrét vagyontárgynak vagy vagyontárgyaknak a bizonyítványban említett örökösök, illetve adott esetben hagyományosok javára való juttatása;

c) a bizonyítványban említett személynek a végrendelet végrehajtására vagy a hagyaték kezelésére vonatkozó jogosultsága.

64. cikk

Hatáskör a bizonyítvány kiállítására

A bizonyítványt abban a tagállamban kell kiállítani, amelynek bíróságai a 4. cikk, a 7. cikk, a 10. cikk vagy a 11. cikk értelmében joghatósággal rendelkeznek. A kiállító hatóság

a) a 3. cikk (2) bekezdésében meghatározott bíróság; vagy

b) olyan más hatóság, amely a nemzeti jog szerint hatáskörrel rendelkezik arra, hogy öröklési ügyekben eljárjon.

65. cikk

A bizonyítvány iránti kérelem

(1) A bizonyítványt a 63. cikk (1) bekezdésében említett személyek (a továbbiakban: a kérelmező) kérelmére kell kiállítani.

(2) A kérelem benyújtásához a kérelmező használhatja a 81. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében meghatározott formanyomtatványt.

(3) A kérelemnek az alább felsorolt adatokat olyan mértékben kell tartalmaznia, amennyiben ezek az adatok ismeretek a kérelmező előtt és amennyiben szükségesek ahhoz, hogy a kiállító hatóság igazolni tudja a kérelmező által igazolni kívántakat, továbbá – a 66. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül – a kérelemhez csatolni kell minden vonatkozó okiratot eredeti példányban vagy a hitelesség megállapításához szükséges feltételeknek megfelelő másolatban:

a) az örökhagyó adatai: családi név (adott esetben születési név), utónév (utónevek), nem, születési idő és hely, családi állapot, állampolgárság, személyi azonosító szám (adott esetben), az elhalálozás időpontjában érvényes cím, az elhalálozás ideje és helye;

b) a kérelmező adatai: családi név (adott esetben születési név), utónév (utónevek), nem, születési idő és hely, családi állapot, állampolgárság, személyi azonosító szám (adott esetben), cím és az örökhagyóval esetlegesen fennálló rokoni kapcsolat;

- c) a kérelmező esetleges képviselőjének adatai: családi név (adott esetben születési név), utónév (utónevek), cím, valamint képviselői minőség;
- d) az örökhagyó házastársának vagy élettársának, és adott esetben volt házastársának (házastársainak) vagy volt élettársának (élettársainak) adatai: családi név (adott esetben születési név), utónév (utónevek), nem, születési idő és hely, családi állapot, állampolgárság, személyi azonosító szám (adott esetben) és cím;
- e) az esetleges egyéb, végintézkedés alapján és/vagy a jogszabály erejénél fogva kedvezményezettnek minősülő személyek adatai: családi név és utónév (utónevek) vagy cégnev, személyi azonosító szám (adott esetben) és cím;
- f) a bizonyítvány célzott rendeltetése a 63. cikkel összhangban;
- g) adott esetben annak a bíróságnak vagy más illetékes hatóságnak az elérhetősége, amelyik az öröklés ügyében eljár vagy eljár;
- h) azok a tények, amelyekre a kérelmező adott esetben a hagyatékkal kapcsolatban érvényesített jogát és/vagy az örökhagyó végrendeletének végrehajtásához és/vagy az örökhagyó hagyatékának kezeléséhez való állítólagos jogát alapozza;
- i) annak feltüntetése, hogy az örökhagyó tett-e végintézkedést; ha nem csatolják sem az eredeti példányt, sem a másolatot, az eredeti példány fellelhetőségének feltüntetése;
- j) annak feltüntetése, hogy az örökhagyó kötött-e házassági szerződést vagy olyan kapcsolatra vonatkozó szerződést, amely a házassághoz hasonló joghatású lehet; ha nem csatolják sem a szerződés eredeti példányát, sem a másolatát, az eredeti példány fellelhetőségének feltüntetése;
- k) annak feltüntetése, hogy a kedvezményezettek bármelyike tett-e nyilatkozatot az örökség elfogadásáról vagy annak visszautasításáról;
- l) nyilatkozat, amelyben a kérelmező kijelenti, hogy legjobb tudomása szerint az igazolandó tényekkel kapcsolatban nincs folyamatban jogvita;
- m) a kérelmező által a bizonyítvány kiállítása céljából hasznosnak ítélt egyéb adat.

66. cikk

A kérelem vizsgálata

(1) A kérelem kézhezvételét követően a kiállító hatóság ellenőrzi a kérelmező által benyújtott adatokat, nyilatkozatokat, okiratokat és egyéb bizonyítékokat. Az említett ellenőrzéshez szükséges vizsgálatokat – amennyiben saját nemzeti joga úgy rendelkezik vagy arra feljogosítja – hivatalból végzi el, vagy felszólítja a kérelmezőt az általa szükségesnek tartott további bizonyítékok benyújtására.

(2) Amennyiben a kérelmező nem tudta benyújtani a vonatkozó okiratoknak a hitelességük megállapításához szükséges feltételeknek megfelelő másolatát, a kiállító hatóság a bizonyítékok egyéb formáinak elfogadása mellett is dönthet.

(3) A kiállító hatóság – amennyiben saját nemzeti joga úgy rendelkezik és az abban megállapított feltételekre is figyelemmel – megkövetelheti, hogy eskü alatt vagy eskü helyetti kötelező nyilatkozat formájában tegyenek nyilatkozatot.

(4) A kiállító hatóság minden ahhoz szükséges intézkedést megtesz, hogy a kedvezményezettek értesüljenek a bizonyítvány kérelmezéséről. Ha az igazolandó tények megállapításához szükséges, a kiállító hatóság meghallgatja az érintett személyeket és a végrendeleti végrehajtókat, illetve a hagyatéki gondnokokat, és hirdetményeket tesz közzé annak érdekében, hogy az esetleges egyéb kedvezményezetteknek lehetőségük legyen jogaik érvényesítésére.

(5) E cikk alkalmazása során a tagállamok illetékes hatóságai megkeresés alapján megküldik valamely másik tagállam kiállító hatóságának a különösen az ingatlan-nyilvántartásokban, az anyakönyvi nyilvántartásokban, valamint az öröklésre, illetve az örökhagyó házassággal vagy azzal egyenértékű jogviszonnyal kapcsolatos vagyoni jogi helyzetére vonatkozó okiratokat és tényeket tartalmazó nyilvántartásokban fellelhető információkat, amennyiben az illetékes hatóság a nemzeti jog alapján átadhat ilyen információkat egy másik belföldi hatóságnak.

67. cikk

A bizonyítvány kiállítása

(1) A kiállító hatóság az e fejezetben meghatározott eljárás keretében haladéktalanul kiállítja a bizonyítványt, amennyiben az igazolandó tények az öröklésre alkalmazandó jognak vagy a bizonyos tényekre alkalmazandó egyéb jognak megfelelően megállapítást nyertek. A kiállító hatóság a 81. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében meghatározott formanyomtatványt használja.

A kiállító hatóság különösen abban az esetben nem állítja ki a bizonyítványt, ha:

- a) az igazolandó tényekkel kapcsolatban jogorvoslati eljárás van folyamatban; vagy
- b) a bizonyítvány nem lenne összhangban valamely, ugyanazon tényekre vonatkozó határozattal.

(2) A kiállító hatóság minden ahhoz szükséges intézkedést megtesz, hogy a kedvezményezettek értesüljenek a bizonyítvány kiállításáról.

68. cikk

A bizonyítvány tartalma

A bizonyítvány a kiállítása rendeltetéséhez szükséges mértékben a következő adatokat tartalmazza:

- a) a kiállító hatóság neve és címe;
- b) ügyiratszám;
- c) azok a tényezők, amelyek alapján a kiállító hatóság úgy ítéli meg, hogy illetékes a bizonyítvány kiállítására;
- d) a kiállítás dátuma;
- e) a kérelmező adatai: családi név (adott esetben születési név), utónév (utónevek), nem, születési idő és hely, családi állapot, állampolgárság, személyi azonosító szám (adott esetben), cím és az örökgyóval esetlegesen fennálló rokon kapcsolat;
- f) az örökgyó adatai: családi név (adott esetben születési név), utónév (utónevek), nem, születési idő és hely, családi állapot, állampolgárság, személyi azonosító szám (adott esetben), az elhalálozás időpontjában érvényes cím, az elhalálozás ideje és helye;
- g) a kedvezményezettek adatai: családi név (adott esetben születési név), utónév (utónevek) és személyi azonosító szám (adott esetben);
- h) információ az örökgyó által kötött házassági szerződésről vagy adott esetben az örökgyó által olyan kapcsolat keretében kötött szerződésről, amelyet az ilyen kapcsolatra alkalmazandó jog szerint a házassággal hasonló joghatásúnak tekintenek, valamint információ az örökgyó házassági vagy azzal egyenértékű jogviszonnal kapcsolatos vagyoni jogi helyzetéről;
- i) az öröklésre alkalmazandó jog, valamint azok a tények, amelyek alapján e jogot meghatározták;

- j) információ arról, hogy végintézkedés alapján történő öröklésről vagy törvényes öröklésről van-e szó, beleértve az azon tényekre vonatkozó információkat is, amelyekből az örökösök, a hagyományosok, a végrendeleti végrehajtók, illetve a hagyatéki gondnokok jogai és/vagy jogosultságai következnek;
- k) adott esetben az örökség elfogadásának, illetve visszautasításának a természetére vonatkozó információ minden egyes kedvezményezett vonatkozásában;
- l) az egyes örökösöket megillető örökrész, valamint adott esetben valamely adott örököszt megillető jogok és/vagy vagyontárgyak felsorolása;
- m) valamely adott, a hagyományost megillető jogok és/vagy vagyontárgyak felsorolása;
- n) az örökös(ök) és adott esetben a hagyományos(ok) jogainak az öröklésre alkalmazandó jog és/vagy a végintézkedés szerinti korlátozásai;
- o) a végrendeleti végrehajtó és/vagy a hagyatéki gondnok jogosultságai, valamint e jogosultságoknak az öröklésre alkalmazandó jog és/vagy a végintézkedés szerinti korlátozásai.

69. cikk

A bizonyítvány joghatásai

- (1) A bizonyítvány külön eljárás nélkül valamennyi tagállamban joghatással bír.
- (2) Vélelmezni kell, hogy a bizonyítvány hitelesen bizonyítja az öröklésre alkalmazandó jognak vagy a bizonyos tényekre alkalmazandó egyéb jognak megfelelően megállapított tényeket. A bizonyítványban örökösként, hagyományosként, végrendeleti végrehajtóként, illetve hagyatéki gondnokként említett személyről vélelmezni kell, hogy rendelkezik a bizonyítványban említett jogállással, és/vagy a bizonyítványban feltüntetett jogokkal, illetve jogosítványokkal, és hogy e jogokhoz, illetve jogosítványokhoz a bizonyítványban feltüntetetteken túl egyéb feltétel és/vagy korlátozás nem fűződik.
- (3) Bármely olyan személy, aki a bizonyítványban igazolt adatok alapján eljárva kifizetéseket teljesít vagy vagyontárgyat ad át a bizonyítványban kifizetések vagy vagyontárgyak elfogadására jogosultként említett személynek, úgy tekintendő, hogy kifizetések vagy vagyontárgyak elfogadására jogosult személlyel kötött ügyletet, kivéve, ha tudomása van arról, hogy a bizonyítvány tartalma nem felel meg a valóságnak, illetve, ha nagyfokú gondatlanság miatt nincs tudomása arról, hogy a bizonyítvány tartalma nem felel meg a valóságnak.

(4) Amennyiben a bizonyítványban a hagyaték tárgyát képező vagyontárggyal való rendelkezésre jogosultként említett személy az ilyen vagyontárggyal egy másik személy javára rendelkezik, akkor ez utóbbi személy – ha a bizonyítványban igazolt adatok alapján jár el – úgy tekintendő, hogy az adott vagyontárggyal való rendelkezésre jogosult személlyel kötött ügyletet, kivéve, ha tudomása van arról, hogy a bizonyítvány tartalma nem felel meg a valóságnak, illetve, ha nagyfokú gondatlanság miatt nincs tudomása arról, hogy a bizonyítvány tartalma nem felel meg a valóságnak.

(5) A bizonyítvány olyan okirat, amely érvényes jogcímet képez – az 1. cikk (2) bekezdése k) és l) pontjának sérelme nélkül – a hagyaték tárgyát képező vagyontárgynak valamely tagállam megfelelő nyilvántartásába való bejegyzéséhez.

70. cikk

A bizonyítvány hiteles másolatai

(1) A bizonyítvány eredeti példányát a kiállító hatóság megőrzi, és a kérelmező, illetve bármely, jogos érdekét bizonyító személy részére egy vagy több hiteles másolatot állít ki.

(2) A kiállító hatóság a 71. cikk (3) bekezdése és a 73. cikk (2) bekezdése céljából jegyzéket vezet azokról a személyekről, akik részére az (1) bekezdés szerint hiteles másolatot állítottak ki.

(3) A kiállított hiteles másolatok korlátozott ideig, hat hónapig érvényesek, és ezt lejárató idő formájában a hiteles másolaton fel kell tüntetni. Kivételes és megfelelően indokolt esetekben a kiállító hatóság ettől eltérően hosszabb érvényességi idő mellett is dönthet. E határidő lejártá után a hiteles másolatok birtokosainak a hiteles másolat érvényességi idejének meghosszabbítását vagy újabb hiteles másolatot kell kérelmezniük a kiállító hatóságtól annak érdekében, hogy a bizonyítványt a 63. cikkben feltüntetett célokra felhasználhassák.

71. cikk

A bizonyítvány kijavítása, módosítása vagy visszavonása

(1) Elírás esetén a kiállító hatóság a jogos érdekét bizonyító bármely személy kérelmére vagy hivatalból ki kell javítania a bizonyítványt.

(2) A kiállító hatóság a jogos érdekét bizonyító bármely személy kérelmére vagy – ha a nemzeti jog ezt lehetővé teszi – hivatalból módosítja vagy visszavonja a bizonyítványt, ha megállapítást nyert, hogy az vagy annak egyes elemei nem felelnek meg a valóságnak.

(3) A kiállító hatóság a helyesbítésről, módosításról vagy visszavonásról haladéktalanul tájékoztatja valamennyi olyan személyt, aki részére a 70. cikk (1) bekezdése szerint kiállították a bizonyítvány hiteles másolatát.

72. cikk

Jogorvoslati eljárások

(1) A kiállító hatóság által a 67. cikk alapján hozott határozatok ellen a bizonyítvány kérelmezésére jogosult bármely személy jogorvoslati kérelmet nyújthat be.

A kiállító hatóság által a 71. cikk és a 73. cikk (1) bekezdésének a) pontja alapján hozott határozatok ellen a jogos érdekét bizonyító bármely személy jogorvoslati kérelmet nyújthat be.

A jogorvoslati kérelmet a kiállító hatóság tagállamában található igazságügyi hatósághoz kell benyújtani e tagállam jogával összhangban.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti jogorvoslati eljárás eredményeképpen megállapítást nyer, hogy a kiállított bizonyítvány nem felel meg a valóságnak, az illetékes igazságügyi hatóság kijavítja, módosítja vagy visszavonja a bizonyítványt, illetve gondoskodik arról, hogy a kiállító hatóság helyesbítse, módosítsa vagy visszavonja a bizonyítványt.

Amennyiben az (1) bekezdés szerinti jogorvoslati eljárás eredményeképpen megállapítást nyer, hogy a bizonyítvány kiállításának megtagadása nem volt indokolt, az illetékes igazságügyi hatóság kiállítja a bizonyítványt, illetve gondoskodik arról, hogy a kiállító hatóság újrazivizsgálja az ügyet, és új határozatot hozzon.

73. cikk

A bizonyítvány joghatásainak felfüggesztése

(1) A bizonyítvány joghatásait felfüggesztheti:

a) a kiállító hatóság a jogos érdekét bizonyító bármely személy kérelmére a bizonyítvány 71. cikk szerinti módosításáig vagy visszavonásáig; vagy

b) az igazságügyi hatóság a kiállító hatóság által hozott határozatok elleni jogorvoslatra a 72. cikk szerint jogosult bármely személy kérelmére, a jogorvoslati eljárás lezárulásáig.

(2) A kiállító hatóság vagy adott esetben az igazságügyi hatóság a bizonyítvány joghatásainak felfüggesztéséről haladéktalanul tájékoztatja valamennyi olyan személyt, aki részére a 70. cikk (1) bekezdése szerint kiállították a bizonyítvány hiteles másolatát.

A bizonyítvány joghatásai felfüggesztésének időtartama alatt további hiteles másolatok nem állíthatók ki a bizonyítványról.

VII. FEJEZET

ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

74. cikk

Hitelesítés és más hasonló alaki követelmények

Az e rendelet keretében valamely tagállamban kiállított okiratok tekintetében hitelesítésre vagy más hasonló alaki követelményre nincs szükség.

75. cikk

Kapcsolat a meglévő nemzetközi egyezményekkel

(1) Ez a rendelet nem érinti az olyan nemzetközi egyezmények alkalmazását, amelyeknek e rendelet elfogadásának időpontjában egy vagy több tagállam a részese, és amelyek az e rendelet hatálya alá tartozó kérdésekre vonatkoznak.

Különösen azok a tagállamok, amelyek szerződő felei a végintézkedések alakítására alkalmazandó jogról szóló, 1961. október 5. napján kelt Hági Egyezménynek, e rendelet 27. cikke helyett továbbra is az egyezmény rendelkezéseit alkalmazzák a végrendeletek és a közös végrendeletek alaki érvényessége tekintetében.

(2) Az (1) bekezdés ellenére az e rendeletben szabályozott kérdések vonatkozásában ez a rendelet – mint a tagállamok közötti rendelet – elsőbbséget élvez a kizárólag két vagy több tagállam között megkötött egyezményekkel szemben.

(3) Ez a rendelet nem zárja ki a Dánia, Finnország, Izland, Norvégia és Svédország között létrejött, az öröklésre, a végrendeletekre és a hagyatékok kezelésére vonatkozó nemzetközi magánjogi rendelkezéseket tartalmazó és az említett államok között 2012. június 1-jén létrejött kormányközi megállapodással felülvizsgált 1934. november 19-i egyezménynek az abban részes tagállamok általi alkalmazását, amennyiben az említett felülvizsgált egyezmény a következőkről rendelkezik:

a) a hagyatéki egyezmény szerinti kezelésének eljárási vonatkozásával kapcsolatos szabályokról, és az e tekintetben az egyezmény szerződő államainak hatóságai által biztosított segítségnyújtásról; valamint

b) az öröklési ügyekben hozott határozatok elismerését és végrehajtását szolgáló egyszerűbb és gyorsabb eljárásokról.

76. cikk

Kapcsolat az 1346/2000/EK tanácsi rendelettel

Ez a rendelet nem érinti a fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, 2000. május 29-i 1346/2000/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ alkalmazását.

77. cikk

A nyilvánosságra hozott információk

A tagállamok annak érdekében, hogy az információkat a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózat keretében nyilvánosságra hozzák, a Bizottság rendelkezésére bocsátják az örökléssel kapcsolatos nemzeti jogszabályaik és eljárásaik rövid összefoglalóját, beleértve azt is, hogy milyen típusú hatóság rendelkezik hatáskörrel öröklési ügyekben, valamint hogy milyen típusú hatóság jogosult az örökséget, a hagyományt vagy a köteleSRészt elfogadó vagy visszautasító nyilatkozatok átvételére.

A tagállamok rendelkezésre bocsátanak olyan tájékoztatókat is, amelyek felsorolják az egyes tagállamok területén található ingatlanok nyilvántartásba vételéhez általában megkövetelt valamennyi okiratot és/vagy információkat.

A tagállamok folyamatosan frissítik ezeket az információkat.

78. cikk

Az elérhetőségekkel és az eljárásokkal kapcsolatos információk

(1) A tagállamok 2014. január 16-ig tájékoztatják a Bizottságot a következőkről:

a) a 45. cikk (1) bekezdésével összhangban benyújtott, végrehajthatóvá nyilvánítás iránti kérelmek és az ilyen kérelmekkel kapcsolatos határozatok ellen az 50. cikk (2) bekezdésével összhangban benyújtott fellebbezések elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságok vagy hatóságok neve és elérhetőségei;

b) az 51. cikkben említett, a jogorvoslat tárgyában hozott határozat megtámadására vonatkozó eljárások;

c) a 64. cikk alapján a bizonyítvány kiállítására hatáskörrel rendelkező hatóságokra vonatkozó releváns információk; és

d) a 72. cikkben említett jogorvoslati eljárások.

A tagállamok értesítik a Bizottságot az említett információkkal kapcsolatban bekövetkező változásokról.

⁽¹⁾ HL L 160., 2000.6.30., 1. o.

(2) A Bizottság az (1) bekezdéssel összhangban közölt információkat az (1) bekezdés a) pontjában említett bíróságok és hatóságok címe és elérhetőségei kivételével közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

(3) A Bizottság az (1) bekezdésnek megfelelően közölt valamennyi információt bármely egyéb megfelelő eszközön – elsősorban a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózaton – keresztül közzéteszi.

79. cikk

A 3. cikk (2) bekezdésében említett információkat tartalmazó jegyzék összeállítása és későbbi módosításai

(1) A Bizottság a tagállamoktól kapott értesítések alapján összeállítja a 3. cikk (2) bekezdésében említett egyéb hatóságok és jogi szakemberek jegyzékét.

(2) A tagállamok értesítik a Bizottságot az említett jegyzékben szereplő információkban bekövetkezett későbbi változásokról. A Bizottság ennek megfelelően módosítja a jegyzéket.

(3) A Bizottság a jegyzéket és annak későbbi módosításait közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

(4) A Bizottság az (1) és (2) bekezdéssel összhangban közölt valamennyi információt bármely egyéb megfelelő eszközön – elsősorban a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózaton – keresztül közzéteszi.

80. cikk

A 46., 59., 60., 61., 65. és 67. cikkben említett tanúsítványok és formanyomtatványok meghatározása és későbbi módosítása

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el a 46., 59., 60., 61., 65. és 67. cikkben említett tanúsítványok és formanyomtatványok meghatározásáról és azok későbbi módosításáról. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 81. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

81. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Az említett bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak tekintendő.

(2) E bekezdésre való hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

82. cikk

Felülvizsgálat

2025. augusztus 18-ig a Bizottság jelentést nyújt be e rendelet alkalmazásáról az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, amely jelentés értelmi többek között azokat a gyakorlati problémákat, amelyek a különböző tagállamokban az öröklési ügyekben egymással párhuzamosan létrejött, peren kívüli egyezségekkel, illetve azzal kapcsolatban merülnek fel, hogy az egyik tagállamban peren kívüli egyezséggel párhuzamosan egy másik tagállamban bírósági egyezséggel rendeznek egy adott ügyet. A jelentéshez adott esetben módosító javaslatokat kell mellékelni.

83. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) Ezt a rendeletet a 2015. augusztus 17-én vagy azt követően elhunyt személyek utáni öröklésre kell alkalmazni.

(2) Amennyiben az örökhagyó 2015. augusztus 17-e előtt megválasztotta az utána történő öröklésre alkalmazandó jogot, ez a választás érvényes, ha eleget tesz a III. fejezetben megállapított feltételeknek, vagy ha a hatályos nemzetközi magánjogi szabályok értelmében a választás megtételekor érvényes volt azon államban, amelyben az örökhagyó szokásos tartózkodási helye volt, vagy bármely olyan államban, amelyben állampolgársággal rendelkezett.

(3) A 2015. augusztus 17-ét megelőzően tett végintézkedés alakilag és tartalmilag érvényes, ha eleget tesz a III. fejezetben megállapított feltételeknek, vagy ha a hatályos nemzetközi magánjogi szabályok értelmében a végintézkedés megtételekor alakilag és tartalmilag érvényes azon államban, amelyben az örökhagyó szokásos tartózkodási helye volt, vagy bármely olyan államban, amelyben állampolgársággal rendelkezett, vagy az öröklési eljárást lefolytató hatóság szerinti tagállamban.

(4) Amennyiben a végintézkedést 2015. augusztus 17-ét megelőzően olyan állam joga szerint tették, amelyet az örökhagyó e rendelet szerint választhatott volna, akkor azt kell az öröklésre alkalmazandó jognak választott jognak tekinteni.

84. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2015. augusztus 17-től kell alkalmazni a 77. és 78. cikk kivételével, amelyeket 2014. január 16-tól kell alkalmazni, valamint a 79., 80. és 81. cikk kivételével, amelyeket 2012. július 5-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet a Szerződésnek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Strasbourgban, 2012. július 4-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
A. D. MAVROYIANNIS